SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA L. A. GEELHOEDA, predstavljeni 12. septembra 2006[1]

Stvarno kazalo

I – Uvod ..... I - 840

II – Odločba ..... I - 840

III – Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba ..... I - 842

IV – Postopek pred Sodiščem ..... I - 842

V – Pritožbeni razlogi tožeče stranke in trditve strank ..... I - 843

A – Prvi pritožbeni razlog: nezakonitost vprašanj, ki jih je med preiskavo postavila Komisija ..... I - 843

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje ..... I - 843

2. Očitki tožeče stranke ..... I - 845

3. Odgovor Komisije ..... I - 845

4. Presoja ..... I - 846

B – Drugi pritožbeni razlog: kršitev in napačna uporaba prava Skupnosti ter kršitev pravic obrambe, ker je bil dokument „Delitveni ključ“ razglašen za dopustnega in uporabljen kot dokaz ..... I - 847

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje ..... I - 847

2. Očitki tožeče stranke ..... I - 848

3. Trditve Komisije ..... I - 850

4. Presoja ..... I - 852

1 – Jezik izvirnika: nizozemščina.

C – Tretji pritožbeni razlog: kršitev člena 81 ES zaradi navedbe razlogov, ki niso povezani z očitki, sporočenimi tožeči stranki, v sporni odločbi ..... I - 854

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje ..... I - 854

2. Očitki tožeče stranke ..... I - 855

3. Trditve Komisije ..... I - 855

4. Presoja ..... I - 855

D – Četrti pritožbeni razlog: napačna uporaba prava, napačna presoja dejstev in pomanjkljiva obrazložitev v zvezi s kršitvijo iz člena 1 Odločbe ..... I - 856

– Peti pritožbeni razlog: kršitev prava, napačna presoja dokazov in pomanjkljiva obrazložitev v zvezi z učinki kršitve na trgovino med državami članicami ..... I - 856

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje ..... I - 856

2. Očitki tožeče stranke ..... I - 859

3. Trditve Komisije ..... I - 862

4. Presoja ..... I - 863

E – Šesti, sedmi in osmi pritožbeni razlog ..... I - 869

– Zloraba pooblastila, napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi s kršitvijo iz člena 2 Odločbe ..... I - 869

– Zloraba pooblastila, napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi z učinki kršitve iz člena 2 Odločbe ..... I - 869

– Napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi z določbami pogodbe o dobavi med družbama Dalmine in British Steel ..... I - 869

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje ..... I - 869

2. Očitki tožeče stranke ..... I - 874

3. Trditve Komisije ..... I - 877

4. Presoja ..... I - 879

F – Deveti in deseti pritožbeni razlog ..... I - 887

– Kršitev člena 81 ES in pomanjkljiva obrazložitev presoje Komisije o uporabi člena 15 Uredbe št. 17 in Smernic o načinu določanja glob pri presoji teže kršitve, ki se očita družbi Dalmine ..... I - 887

– Kršitev člena 81 ES in pomanjkljiva obrazložitev presoje Komisije o uporabi člena 15 Uredbe št. 17 in Smernic o načinu določanja glob pri presoji trajanja kršitve in olajševalnih okoliščin ..... I - 887

1. Očitki tožeče stranke ..... I - 887

2. Trditve Komisije ..... I - 890

3. Presoja ..... I - 893

VI – Stroški ..... I - 900

VII – Predlog ..... I - 900

I – Uvod

1. Predmet te zadeve je pritožba, ki jo je družba Dalmine SpA (v nadaljevanju: družba Dalmine) vložila zoper sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 8. julija 2004 v zadevi Dalmine proti Komisiji [2] (T-50/00).

2. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi znižalo globo, ki je bila tožeči stranki naložena z Odločbo Komisije 2003/382/ES z dne 8. decembra 1999 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES (zadeva IV/E-1/35.860-B – Brezšivne jeklene cevi) [3] (v nadaljevanju: Odločba), in v preostalem delu zavrnilo pritožbo za razveljavitev te odločbe.

II – Odločba

3. V zvezi z dejanskim stanjem, na katerem temelji Odločba, se sklicujem na svoje danes

2 – ZOdl., str II-2395, v nadaljevanju: izpodbijana sodba.

3 – UL 2003, L 140, str. 1.

predstavljene sklepne predloge v združenih zadevah Sumitomo Metal Industries in Nippon Steel proti Komisiji (C-403/04 P in C-405/04 P, točke od 3 do 12).

4. Kolikor je to upoštevno za to pritožbo, se izrek Odločbe glasi:

„*Člen 1*

1. […] Družba Dalmine SpA […] [je] kršila določbe člena 81(1) Pogodbe ES s tem, da je na način in v obsegu, navedenem v obrazložitvi te odločbe, sodelovala pri sporazumu, ki je med drugim določal spoštovanje njihovega posameznega domačega trga cevi z navoji OCTG standard in brezšivnih transportnih cevi ‚projekt'.

2. Kršitev je pri […] družbi Dalmine SpA trajala od leta 1990 do leta 1995 […]

Člen 2

1. […] Družba Dalmine SpA [je] kršila določbe člena 81(1) Pogodbe ES s tem, da je v okviru kršitve iz člena 1 sklepala pogodbe, ki so povzročile razdelitev dobav gladkih cevi OCTG družbi British Steel Limited (družbi Vallourec SA od leta 1994).

2. […] Kršitev družbe Dalmine SpA je trajala od 4. decembra 1991 do 30. marca 1999. […]

Člen 4

Zaradi kršitve, navedene v členu 1, so bile družbam, ki so naštete v tem členu, naložene naslednje globe:

4. Dalmine SpA 10.800.000 EUR.

[…]"

III – Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

5. Sedem od osmih kaznovanih podjetij, med katerimi je družba Dalmine, je med 28. februarjem in 3. aprilom 2000 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložilo tožbo zoper to odločbo.

6. Družba Dalmine je predlagala celotno ali delno razveljavitev Odločbe, podredno pa razveljavitev naložene globe ali zmanjšanje njenega zneska in naložitev plačila stroškov Komisiji.

7. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi:

– razglasilo ničnost člena 1(2) Odločbe v delu, v katerem je ugotovljeno, da je kršitev, ki se očita družbi Dalmine, obstajala pred 1. januarjem 1991;

– znesek globe, naložene družbi Dalmine, določilo na 10.080.000 EUR;

– v preostalem delu tožbo zavrnilo;

– vsaki stranki naložilo plačilo njenih stroškov.

IV – Postopek pred Sodiščem

8. Družba Dalmine v pritožbi predlaga Sodišču, naj:

– v celoti ali delno razveljavi izpodbijano sodbo;

– Odločbo razglasi za nično;

– podredno, razveljavi ali zniža globo, določeno s členom 4 Odločbe;

– poleg tega, še bolj podredno, vrne zadevo Sodišču prve stopnje, da v skladu z odločitvijo Sodišča o njej vnovič odloči;

– Komisiji naloži plačilo stroškov postopka pred Sodiščem prve stopnje in Sodiščem.

9. Komisija predlaga Sodišču, naj pritožbo v celoti zavrne kot delno nedopustno in v vsakem primeru kot popolnoma neutemeljeno ter tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

V – Pritožbeni razlogi tožeče stranke in trditve strank

10. Tožeča stranka navaja deset pritožbenih razlogov zoper izpodbijano sodbo, ki jih je mogoče razvrstiti v štiri skupine:

– dva pritožbena razloga se nanašata na kršitve postopka;

– trije pritožbeni razlogi so povezani z napakami v zvezi z ugotovitvijo kršitve iz člena 1 Odločbe;

– trije pritožbeni razlogi se nanašajo na napake v zvezi z ugotovitvijo kršitve iz člena 2 Odločbe;

– nazadnje, dva pritožbena razloga sta povezana z zneskom globe.

11. Prvi trije pritožbeni razlogi so skoraj samostojni. Četrti in peti pritožbeni razlog, šesti, sedmi in osmi pritožbeni razlog ter deveti in deseti pritožbeni razlog so tesneje povezani. V nadaljevanju bom obravnaval tako razvrščene posamezne pritožbene razloge.

A – *Prvi pritožbeni razlog: nezakonitost vprašanj, ki jih je med preiskavo postavila Komisija*

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje

12. Komisija je 13. februarja in 22. aprila 1997 od tožeče stranke zahtevala informacije, ki se med drugim nanašajo na domnevno sodelovanje družbe Dalmine pri nezakonitem ravnanju, zlasti sporazumih o spoštovanju domačih trgov in cenah. Družba Dalmine na to zahtevo ni odgovorila v celoti.

13. Komisija je 12. junija 1997 od družbe Dalmine znova zahtevala, naj predloži zahtevane informacije. Ker je Komisija menila, da so odgovori družbe Dalmine še vedno nepopolni, jo je z odločbo z dne 6. oktobra 1997 [4] pod grožnjo denarne kazni pozvala, naj v 30 dneh predloži zahtevane informacije. Družba Dalmine je pri Sodišču prve stopnje vložila tožbo zoper to odločbo. Ta tožba je bila razglašena za nedopustno. [5]

14. Družba Dalmine je nato na prvi stopnji znova izpodbijala veljavnost navedene odločbe, pri čemer je trdila, da se je bila zaradi te odločbe prisiljena izpovedati zoper sebe, s čimer ji je bila povzročena škoda.

15. Sodišče prve stopnje je pri presoji zadevnega pritožbenega razloga s sklicevanjem na sodno prakso, kot izhaja iz sodb v zadevi Orkem proti Komisiji [6] in v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji [7], najprej potrdilo, da se podjetju, ki je naslovnik odločbe, s katero se zahtevajo informacije v smislu člena 11(5) Uredbe št. 17 [8], prizna pravica do molka, če bi moralo pod grožnjo denarne kazni podati odgovore, ki bi lahko vsebovali priznanje obstoja kršitve (točka 45 izpodbijane sodbe).

16. Nato je Sodišče prve stopnje opozorilo, da podjetja v skladu z ustaljeno sodno prakso [9] niso zavezana podati odgovorov na podlagi preproste zahteve za informacije v skladu s členom 11(5) Uredbe št. 17. Zato ne morejo trditi, da je bila s tem, da so prostovoljno odgovorila na tako zahtevo, kršena njihova pravica, da se niso dolžna inkriminirati (točka 46 izpodbijane sodbe).

17. Sodišče prve stopnje ni preučilo vprašanja, ali je mogoče zadevni pritožbeni razlog šteti za dopusten, ampak je zgolj opozorilo, da je lahko odločba v zvezi s tem nezakonita le, če so vprašanja, ki so bila predmet odločbe z dne 6. oktobra 1997, družbo Dalmine napeljala k priznanju obstoja kršitev, ki so navedene v izpodbijani odločbi. Čeprav je Komisija v prvi zahtevi z dne 22. aprila 1997 postavila vrsto vprašanj, so se samo vprašanja, ki jih je Komisija naslovila na družbo Dalmine z odločbo z dne 6. oktobra 1997, nanašala na predložitev povsem objektivnih

4 – C(1997) 3036, IV 35.860, neobjavljena.

5 – Sklep Sodišča prve stopnje z dne 24. junija 1998 v zadevi Dalmine proti Komisiji (T-596/97, Recueil, str. II-2383).

6 – Sodba z dne 18. oktobra 1989 (374/87, Recueil, str. 3283, točka 35).

7 – Sodba z dne 20. februarja 2001 (T-112/98, Recueil, str. II-729, točka 67).

8 – Uredba Sveta z dne 6. februarja 1962, prva uredba o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe (UL 13, str. 204).

9 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na sodbo z dne 15. marca 2000 v združenih zadevah Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji, imenovano Cement (T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, Recueil, str. II-491, točka 734).

listin in informacij in torej niso bila taka, da bi to lahko napeljalo k priznanju obstoja kršitve (točka 47 izpodbijane sodbe).

navedeni sodbi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji. Dejanske okoliščine, ki so vplivale tudi na razglasitev navedene sodbe, se izrazito razlikujejo od okoliščin, na katerih temelji ta zadeva.

2. Očitki tožeče stranke

3. Odgovor Komisije

18. Tožeča stranka meni, da je Sodišče prve stopnje napačno uporabilo pravo in kršilo pravice obrambe, ker je vprašanja, ki jih je med preiskavo postavila Komisija, ocenilo za zakonita. Tako naj bi bila tožeči stranki kršena pravica, da se ni dolžna izpovedati zoper sebe. Tožeča stranka se v podporo svoji trditvi sklicuje na prvo vprašanje, točka d), ki je bilo navedeno v Prilogi I k odločbi Komisije z dne 6. oktobra 1997. [10] Meni, da bi se z odgovorom na to vprašanje nedvomno izpovedala zoper sebe.

19. Tožeča stranka je na obravnavi znova opozorila, da tega pritožbenega razloga ni mogoče presojati s sistematičnim sklicevanjem na obstoječo sodno prakso, kot jo je Sodišče prve stopnje znova povzelo v zgoraj

20. Komisija opozarja na dejstvo, da je predpostavka, na kateri temelji sklepanje tožeče stranke, napačna. Vprašanje, na katero se sklicuje družba Dalmine, je bilo dejansko navedeno v točki 1(d) Priloge I k odločbi z dne 6. oktobra 1997. Vendar tožeči stranki nanj ni bilo treba odgovoriti, kot izhaja iz člena 1 izreka odločbe. [11]

21. Ker družbi Dalmine ni bilo treba odgovoriti na to vprašanje, je lahko Sodišče prve stopnje upravičeno ugotovilo, da v tem primeru pravice tožene stranke niso mogle biti kršene.

22. Poleg tega Komisija znova navaja, da družba Dalmine ni nikoli odgovorila na navedeno prvo vprašanje, točka d).

10 – To prvo vprašanje, točka d), se glasi: „Za sestanke, za katere vam ne uspe najti dokumentov, ki se nanje nanašajo, prosimo, da navedete njihov namen, sprejete odločitve, vrsto dokumentov, ki ste jih prejeli pred navedenimi sestanki in po njih, razdelitve trgov (*sharing keys*), o katerih se je razpravljalo ali odločalo za posamezna geografska območja, in njihovo obdobje veljavnosti (*Target Price, Winning Price – WP, Proposal Price – PP, Rock Bottom Prices – RBP*)“.

11 – V izreku odločbe je navedeno: „Člen 1. Družba Dalmine mora zahtevane informacije iz vprašanj 1(b), 3(b) in 8, ki so navedena v Prilogi I k tej odločbi, predložiti v 30 dneh po uradnem obvestilu o tej zahtevi.“

4. Presoja

23. Pravica fizične ali pravne osebe, ki se obravnava v preiskavi v zvezi z morebitnimi kršitvami pravil konkurence iz Pogodbe ES, da ne sme biti prisiljena izpovedati se zoper sebe, je eno od načel poštenega poteka postopka, v katerem je treba spoštovati pravice obrambe.

24. To sta v zgoraj že navedeni sodni praksi izrecno potrdili Sodišče in Sodišče prve stopnje.

25. Osrednji element tega načela poštenega poteka postopka je, da nihče ne sme biti *prisiljen,* [12] da se izpove zoper sebe. Če te prisile ni, se lahko stranka, zoper katero poteka preiskava, sama odloči, ali in kako bo odgovorila na vprašanja, ki so ji postavljena.

26. Pri tej odločitvi lahko stranko vodijo zelo različni premisleki, kot so prednosti in pomanjkljivosti sodelovanja s Komisijo v nadaljevanju preiskave, kakovost dokazov zoper njo in posledično njena pričakovanja glede uspeha ali neuspeha preiskave.

27. Če te diskrecijske pravice ni, ker mora zadevna oseba odgovoriti na vprašanja, ki so ji postavljena, tedaj je pri odločitvi, ali se je prepoved prisile k samoobtožbi spoštovala ali ne, odločilna vsebina teh vprašanj.

28. Ta, druga stopnja, ki bi lahko v obravnavanem primeru zahtevala podrobnejšo obravnavo vsebine prvega vprašanja, točka d), Priloge I k odločbi z dne 6. oktobra 1997, se v okviru presoje tega prvega pritožbenega razloga nikakor ne upošteva.

29. Člen 1 izreka te odločbe namreč vključuje izčrpen seznam vprašanj, na katera je morala odgovoriti družba Dalmine. Prvega vprašanja, točka d), na tem seznamu ni.

30. Zato se je lahko družba Dalmine svobodno odločila, ali bo na to vprašanje odgovorila ali ne. Odločila se je za drugo možnost.

31. Iz tega sledi, da pritožbeni razlog ni utemeljen: prisile ni bilo, družba Dalmine pa ni podala odgovora, ki bi ga bilo mogoče šteti za samoobtožbo.

12 – Moj poudarek.

32. Kot je tožeča stranka navedla na obravnavi, če ima pritožbeni razlog širši pomen in bi povzročil, da bi prepoved postavljanja vprašanj, ki vodijo k samoobtožbi, morala vključevati tudi vprašanja, na katera zadevni osebi ni treba odgovoriti, bi to v skrajnem primeru povzročilo nekoliko absurden rezultat, ko preiskovalni organ od zadevne osebe ne bi več mogel zahtevati prostovoljnega priznanja, tudi če bi bili preostali dokazi izrazito obremenilni.

33. Taka široka razlaga pritožbenega razloga – ob predpostavki, da bi bila mogoča, ker trditve tožeče stranke v tej točki na obravnavi niso bile niti jasne niti natančne – torej ne povečuje možnosti, da bi jo obravnavali kot utemeljeno.

B – *Drugi pritožbeni razlog: kršitev in napačna uporaba prava Skupnosti ter kršitev pravic obrambe, ker je bil dokument Delitveni ključ razglašen za dopusten in uporabljen kot dokaz*

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje

34. Tožeča stranka je na prvi stopnji trdila, da je dokument Delitveni ključ nedopusten kot dokaz za kršitve iz členov 1 in 2 Odločbe, ker Komisija ni razkrila identitete avtorja tega dokumenta niti njegovega izvora. Brez takih podatkov pa bi bilo treba verodostojnost in dokazno moč tega obremenilnega dokaza obravnavati previdno (točka 67 izpodbijane sodbe).

35. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi s sklicevanjem na načelo proste presoje dokazov, ki je glede na ustaljeno sodno prakso prevladujoče načelo prava Skupnosti, [13] sklepalo, da čeprav se trditve družbe Dalmine pri presoji verodostojnosti in posledično dokazne moči dokumenta Delitveni ključ lahko upoštevajo, tega ni mogoče šteti za nedopusten dokaz (točki 72 in 73 izpodbijane sodbe).

36. Poleg tega je tožeča stranka na prvi stopnji nasprotovala uporabi zapisnikov zaslišanj nekdanjih članov upravnega odbora družbe Dalmine, opravljenih v okviru kazenske preiskave, ki ni bila zadevna preiskava Komisije. Ti zapisniki naj ne bi bili dopustni

13 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na sklepne predloge sodnika Vesterdorfa, ki je opravljal funkcijo generalnega pravobranilca v zadevi Rhône-Poulenc proti Komisiji (sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. oktobra 1991, T-1/89, Recueil, str. II-867), ter sodbi z dne 23. marca 2000 v združenih zadevah Met-Trans in Sagpol (C-310/98 in C-406/98, Recueil, str. I-1797, točka 29) in z dne 7. novembra 2002 v združenih zadevah Vela in Tecnagrind proti Komisiji (T-141/99, T-142/99, T-150/99 in T-151/99, Recueil, str. II-4547, točka 223).

kot dokazno sredstvo. Tožeča stranka je svojo trditev podprla s sklicevanjem na sodbo v zadevi Španske banke, [14] ki bi jo bilo mogoče po analogiji uporabiti v tej zadevi (točki 76 in 77 izpodbijane sodbe).

37. Sodišče prve stopnje zavrača sklicevanje na sodbo Španske banke z ugotovitvijo, da se ta sodba nanaša na informacije, ki jih uporabljajo nacionalni organi, zbrala pa jih je Komisija na podlagi člena 11 Uredbe št. 17. Ta položaj ureja člen 20 Uredbe št. 17. Zato za vprašanje, ali lahko Komisija zadevne informacije posreduje nacionalnim organom, in vprašanje, ali jih lahko ti uporabijo kot dokaze, velja pravo Skupnosti (točki 84 in 85 izpodbijane sodbe).

38. Po drugi strani je zakonitost posredovanja informacij, ki so bile zbrane na podlagi nacionalnega kazenskega prava in so jih pristojni nacionalni organi posredovali Komisiji, načeloma vprašanje, za katero velja nacionalno pravo o izvajanju zadevnih nacionalnih preiskav. Zato mora to vprašanje preučiti nacionalno sodišče. [15] Iz trditev družbe Dalmine ne izhaja, da naj bi pred pristojnim italijanskim sodiščem sprožila postopek zaradi ugotovitve zakonitosti uporabe spornih zapisnikov na ravni Skupnosti, prav tako pa ni navedla nobenih dokazov, s katerimi bi lahko izkazala, da je bila ta uporaba v nasprotju z veljavnim italijanskim pravom (točki 86 in 87 izpodbijane sodbe).

39. Sodišče prve stopnje svoje sklepanje končuje z ugotovitvijo, da se trditve družbe Dalmine nanašajo le na dokazno moč zadevnih zapisnikov, ne pa tudi na njihovo dopustnost v tem postopku (točka 90 izpodbijane sodbe).

2. Očitki tožeče stranke

40. Očitki tožeče stranke se nanašajo na dejstvo, da je bilo zaporedno razglašeno, da so dokument Delitveni ključ in zapisniki zaslišanj nekdanjih članov upravnega odbora družbe Dalmine kot dokazi dopustni.

41. Tožeča stranka je v podporo prvemu očitku trdila, da je dokument Delitveni ključ anonimen z dveh stališč: identiteta osebe, ki

14 – Sodba z dne 16. julija 1992 v zadevi Asociación Española de Banca Privada in drugi, imenovana Španske banke (C-67/91, Recueil, str. I-4795, točka 35 in naslednje).

15 – Sodišče prve stopnje dodaja, da v okviru tožbe, ki je vložena na podlagi člena 230 ES, sodišče Skupnosti namreč glede na nacionalno pravo ni pristojno za nadzor nad zakonitostjo akta, ki ga je izdal nacionalni organ. V zvezi s tem se po analogiji med drugim sklicuje na sodbo z dne 3. decembra 1992 v zadevi Oleificio Borelli proti Komisiji (C-97/91, Recueil, str. I-6313, točka 9).

je dokument predložila Komisiji, ni bila razkrita, poleg tega niso znani niti avtor tega dokumenta niti okoliščine, v katerih je bil pripravljen.

42. Tožeča stranka s sklicevanjem na sodno prakso v zadevah Tordeur in drugi [16], Vela in Tecnagrind proti Komisiji ter Met-Trans in Sagpol [17] trdi, da bi moralo Sodišče prve stopnje ta dokument razglasiti za nedopusten.

43. Poleg tega tožeča stranka poudarja, da je treba za razglasitev anonimnega dokumenta za dopustnega kot dokazno sredstvo vsekakor preučiti njegovo upoštevnost in zanesljivost. Tudi v tem primeru bi lahko tak dokument vodil kvečjemu k začetku preiskave, ne bi pa ga bilo mogoče uporabiti kot dokaz domnevne kršitve pravil konkurence iz Pogodbe.

44. Družba Dalmine v zvezi s tem poudarja, da je izpodbijana sodba protislovna, ker je Sodišče prve stopnje po eni strani potrdilo, da so trditve družbe Dalmine lahko pomembne za presojo verodostojnosti dokumenta, po drugi strani pa take vsebinske presoje ni opravilo.

16 – Sodba z dne 3. oktobra 1985 (232/84, Recueil, str. 3223).

17 – Navedeni v opombi 13.

45. Nazadnje, Sodišče prve stopnje bi moralo preveriti, ali je Komisija res imela nujne razloge za to, da ne razkrije identitete svojega informatorja.

46. Kar zadeva drugi očitek, tožeča stranka najprej navaja, da bi jo morala Komisija čim prej obvestiti o tem, da ima zadevne zapisnike. Taka opustitev naj bi pomenila kršitev načela poštenega sojenja, ki ga zagotavlja člen 6(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: EKČP) ter ga je razvilo Evropsko sodišče za človekove pravice.

47. Drugič, tožeča stranka trdi, da se je Sodišče prve stopnje sicer opredelilo do vprašanja, ali je Komisija zakonito pridobila zapisnike, vendar ni odgovorilo na ključno vprašanje, ali lahko Komisija te dokumente uporabi v svoji preiskavi. Meni, da je lahko Komisija te dokumente uporabila samo kot indice, in ne kot dokaze o obstoju kršitve, ki naj bi jo storila

tožeča stranka. [18] V zvezi s tem navaja tudi, da so bili zadevni dokumenti samo začasni in da še ni bila ugotovljena njihova verodostojnost v okviru kazenskega postopka, za katerega so bili pripravljeni.

3. Trditve Komisije

48. Kar zadeva prvi očitek, Komisija nasprotuje navedbi, da bi moralo Sodišče prve stopnje dokument Delitveni ključ razglasiti za nedopusten. Te trditve tožeče stranke sodna praksa, na katero se je sklicevala, nikakor ne podpira.

49. Zlasti iz točke 29 sodbe Met-Trans in Sagpol [19] ne izhaja nobena trditev v podporo navedbi, da dokaznih sredstev, ki so nedopustna v procesnem pravu držav članic, na ravni Skupnosti ni mogoče razglasiti za dopustne. Tudi če bi bila ta navedba točna, *quod non*, „podobni postopek“, ki ga je treba upoštevati za presojo dopustnosti dokaznih sredstev v postopkih, ki jih začne Komisija na področju konkurence, ne zadeva nujno kazenskega procesnega prava ene same države članice, ampak vsaj formalno in materialno kazensko pravo *različnih* držav članic.

50. Komisija je na trditev, da bi moralo Sodišče prve stopnje, preden je dokument Delitveni ključ razglasilo za dopusten in uporaben, vsaj preučiti trditve tožeče stranke v zvezi z njegovo verodostojnostjo, odgovorila, da tožeča stranka v postopku na prvi stopnji takih trditev ni navedla. Zato tožeča stranka Sodišču prve stopnje ne more očitati, da verodostojnosti tega dokumenta ni preučilo.

51. Poleg tega Komisija v zvezi s tem dodatno opozarja, da je bila verodostojnost dokumenta Delitveni ključ izrecno izpostavljena v dveh vzporednih postopkih na prvi stopnji. [20]

18 – V zvezi s tem se tožeča stranka po analogiji sklicuje na sodbo Španske banke (navedena v opombi 14). Iz nje naj bi izhajalo načelo, da lahko organ, ki ima podatke, te uporabi samo za namene, za katere jih je zbral. Če se podatki posredujejo drugim organom, jih lahko ti uporabijo samo kot indice, ki se lahko upoštevajo pri odločitvi, ali naj se postopek preiskave začne ali ne. Vendar morajo ti podatki ostati v pristojnosti nacionalnih organov. Zato jih ni mogoče uporabiti kot dokaze (točke 37, 39, 42 in 53 navedene sodbe).

19 – Gre zlasti za odlomek, „[da] so ob neobstoju ureditve Skupnosti o pojmu dokaza vsa dokazna sredstva, ki so dopustna v postopkovnem pravu držav članic v podobnih postopkih, načeloma dopustna“.

20 – Sodbi z dne 8. julija 2004 v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji (T-44/00, ZOdl., str. II-2223, točka 94) in v združenih zadevah JFE Engineering in drugi proti Komisiji (T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., str. II-2501, točka 274).

52. Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da „verodostojnost tega dokumenta nesporno zmanjšuje dejstvo, da je okvir, v katerem je bil sestavljen, v veliki meri neznan in da trditve Komisije glede tega ni mogoče preveriti“. [21] Vendar „dokument Delitveni ključ, v okviru vrste doslednih indicev, ki jih navaja Komisija, ohranja določeno dokazno vrednost za potrditev nekaterih pomembnih trditev iz izjav g. Verluceja glede obstoja sporazuma o razdelitvi trgov, ki pokriva brezšivne cevi OCTG“. [22]

53. Kar zadeva trditev tožeče stranke, da Sodišče prve stopnje ni ravnalo pravilno, ker ni preverilo, ali res obstajajo nujni razlogi za to, da se ne razkrije identiteta informatorja, Komisija opozarja, da je Sodišče to trditev zavrnilo že v sodbi v zadevi Adams proti Komisiji [23].

54. Kar zadeva drugi očitek, Komisija ugotavlja, da je trditev, v skladu s katero bi morala tožečo stranko obvestiti takoj po pridobitvi zadevnih zapisnikov, pravno popolnoma neutemeljena. O taki utemeljitvi ni mogoče sklepati niti iz EKČP niti iz sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice.

55. Poleg tega ima tožeča stranka v skladu z veljavnimi predpisi Skupnosti pravico do vpogleda v spis ob pošiljanju obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah ali takoj po tem. To vključuje zadostno jamstvo za pravice obrambe. Tožeča stranka ni mogla ustrezno dokazati, zakaj naj bi bile njene pravice obrambe ogrožene zaradi pregleda zapisnikov šele ob obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, in ne prej.

56. Kar zadeva drugo navedbo tožeče stranke, Komisija trdi, da če lahko na podlagi člena 11(1) Uredbe št. 17 od vlad in pristojnih organov držav članic pridobi vse potrebne informacije, lahko te informacije tudi uporabi.

57. Poleg tega je Sodišče prve stopnje upravičeno potrdilo, da prav tako kot Komisija ni pristojno za nadzor nad zakonitostjo izvora takih informacij s stališča upoštevnega nacionalnega procesnega prava. [24] To presojo mora opraviti pristojno nacionalno sodišče.

21 – Sodba JFE Engineering in drugi proti Komisiji (navedena v točki 274).

22 – Prav tam, točka 288.

23 – Sodba z dne 7. novembra 1985 (145/83, Recueil, str. 3539, točka 35).

24 – Točka 86 izpodbijane sodbe.

58. Vendar Sodišče prve stopnje opozarja, [25] da tožeča stranka na prvi stopnji ni navedla nobene trditve, iz katere bi izhajalo, da bi bil pred pristojnim italijanskim sodiščem sprožen postopek zaradi ugotovitve zakonitosti posredovanja in uporabe spornih zapisnikov na ravni Skupnosti.

4. Presoja

59. V zvezi s prvim očitkom tega pritožbenega razloga lahko zadostuje, če se sklicujem na svoje danes predstavljene sklepne predloge v zadevi Salzgitter Mannesmann (prej Mannesmannröhren-Werke) proti Komisiji. [26]

60. V točkah od 50 do 70 teh sklepnih predlogov sem preučil in zavrnil podobne, vendar nekoliko izčrpneje predstavljene trditve tožeče stranke v tej zadevi zoper dopustnost dokumenta Delitveni ključ.

61. Menim, da sklepanje, ki sem ga takrat uporabil, v celoti velja za trditve, ki jih je družba Dalmine navedla v podporo svojemu prvemu očitku.

25 – Točka 87 izpodbijane sodbe.
26 – C-411/04 P, ki poteka pred Sodiščem.

62. Zato mi prav tako ni treba naprej obravnavati drugega očitka tega pritožbenega razloga.

63. Kot Sodišče prve stopnje v točki 83 izpodbijane sodbe tudi sam v upoštevnem pravu Skupnosti ne najdem navezne točke v podporo prvi trditvi tožeče stranke, in sicer da bi jo morala Komisija obvestiti takoj, ko je pridobila zadevne zapisnike.

64. Menim, da prav tako ni razloga, da bi načelo poštenega sojenja razumeli tako, da lahko vključuje obveznost Komisije, ki ji jo pripisuje tožeča stranka. Če bi morala Komisija kot pristojni organ na prvi stopnji svoje preiskave informacije, ki bi lahko vodile k domnevi o kršitvi pravil konkurence iz Pogodbe, sporočiti domnevnim storilcem te kršitve, bi lahko taka obveznost resno ogrozila ali celo onemogočila nadaljevanje in dokončanje preiskave.

65. Zadevna podjetja bi lahko torej že na začetni stopnji preiskave sprejela potrebne

ukrepe, da bi Komisijo ovirala pri zbiranju drugih dokaznih sredstev. [27]

66. Druga trditev je nekoliko bolj zapletena.

67. Tožeča stranka v bistvu trdi, da se Sodišče prve stopnje pri preučevanju, ali so zadevni zapisniki dopustni in uporabni kot dokazi, ne bi smelo omejiti na vprašanje, v skladu s katerim pravom in pred katerim sodiščem je treba presojati zakonitost posredovanja tega gradiva, zbranega med nacionalnim kazenskim postopkom, Komisiji in njegove uporabe kot dokaza domnevne kršitve.

68. Sodišče prve stopnje bi se moralo vprašati tudi, ali je gradivo, ki ga je Komisija pridobila od nacionalnih organov in glede katerega se lahko pojavi domneva, da ni bilo zakonito posredovano, kot tako dopustno in uporabno kot dokaz.

69. V zvezi s tem se tožeča stranka sklicuje na večkrat navedeno sodbo Španske banke in po analogiji trdi, da se lahko informacije, ki jih je Komisija pridobila od nacionalnih organov, uporabijo samo na notranji ravni in kot znamenja mogoče kršitve, kot v skladu s to sodbo velja tudi za informacije, ki jih Komisija posreduje nacionalnim organom.

70. Menim, da tega domiselnega sklepanja ni mogoče sprejeti, ker zanemarja dejstvo, da navedena sodba Sodišča temelji na sistematični analizi pristojnosti Komisije za pridobivanje informacij, obsega teh pristojnosti in interesov zadevnih oseb, ki jih mora Komisija zaščititi pri izvajanju svojih pristojnosti. Na tej podlagi je Sodišče razsodilo, da se lahko za uporabo informacij, ki jih Komisija posreduje nacionalnim organom, določijo omejitve.

71. Vendar kot je Sodišče prve stopnje utemeljeno navedlo v točki 86 izpodbijane sodbe, lahko le nacionalno sodišče na podlagi upoštevnega nacionalnega prava odgovori na vprašanja, ali lahko nacionalni organ Komisiji posreduje informacije, katere omejitve in pogoje je treba določiti za uporabo tega gradiva v Komisiji ter ali ga je dovoljeno razkriti.

72. Iz tega izhaja, da lahko Komisija, če na podlagi člena 11(1) Uredbe št. 17 od nacionalnih organov zahteva informacije, predpostavlja, da lahko, če je to mogoče in potrebno,

27 – Na to se sklicuje tudi Sodišče prve stopnje v točki 83, zadnji stavek, izpodbijane sodbe.

te informacije uporabi kot dokaze, če nacionalni organ za uporabo teh informacij ni določil omejitev ali pogojev na podlagi nacionalnega prava. Zato so te informacije brez poseganja v omejitve in pogoje, ki jih zanje določijo pristojni nacionalni organi, dopustne in uporabne kot dokazi.

73. Ta rezultat ni v nasprotju s pravico toženih strank do poštenega sojenja. Tožene stranke imajo celo dvakrat možnost, in sicer pred Komisijo in Sodiščem prve stopnje, dokazati, da so bile informacije glede na nacionalno pravo nepravilno predložene ali da za njihovo uporabo po krivem niso bili določeni pogoji in omejitve.

74. Vendar bo moralo tako sklepanje temeljiti na preteklih ukrepih pred nacionalnim sodiščem, pristojnim za razlago zadevnega nacionalnega prava, in sodni praksi tega sodišča.

75. Zato za utemeljitev, da zadevne nacionalne informacije niso dopustne kot dokazi, ne zadostuje le sklicevanje na nacionalno pravo. To bi dejansko pomenilo samodejno razglasitev nedopustnosti zadevnega dokaza ali ustvarilo obveznost sodišča Skupnosti, da opravi presojo, za katero ni pristojno.

76. Ker iz spisa na prvi stopnji v tej zadevi ne izhaja, da bi tožeča stranka pred pristojnim nacionalnim sodiščem sprejela kakršen koli ukrep, da bi to sodišče nadzorovalo zakonitost posredovanja zadevnih zapisnikov in njihove uporabe v Komisiji, in ker poleg tega spis ne vključuje posebnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da je ta uporaba v nasprotju z veljavnim italijanskim pravom, je lahko Sodišče prve stopnje ugotovilo, da so bili ti zapisniki dopustni in uporabni kot dokazi kršitve, očitane družbi Dalmine.

77. Zato je treba tudi drugi očitek tega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

C – *Tretji pritožbeni razlog: kršitev člena 81 ES zaradi navedbe razlogov, ki niso povezani z očitki, sporočenimi tožeči stranki, v sporni odločbi*

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje

78. Tožeča stranka je na prvi stopnji nasprotovala temu, da so v Odločbi navedena nekatera dejstva, ki zagotovo niso povezana

z ugotovljenimi kršitvami, vendar ji lahko kljub temu škodujejo, kot so ugotovitve glede pravil konkurence v zvezi s trgi zunaj Skupnosti in določitve cen,[28] ki niso v ničemer povezane z ugotovljenimi kršitvami iz členov 1 in 2 Odločbe.

79. Sodišče prve stopnje je v točki 134 izpodbijane sodbe navedlo, „da ni pravnega pravila, ki bi naslovniku odločbe omogočal, da v okviru ničnostne tožbe na podlagi člena 230 ES izpodbija nekatere izmed njenih razlogov, razen če so posledica teh razlogov obvezni pravni učinki, ki lahko vplivajo na njegove interese.[29] Razlogi odločb načeloma niso taki, da bi lahko povzročili take učinke. V tem primeru tožeča stranka ni izkazala, v čem bi bili izpodbijani razlogi taki, da bi lahko povzročili učinke, ki bi lahko spremenili njen pravni položaj."

2. Očitki tožeče stranke

80. Tožeča stranka se v podporo temu pritožbenemu razlogu v bistvu sklicuje samo na en očitek, in sicer da je Sodišče prve stopnje v točki 134 izpodbijane sodbe po krivem zanemarilo člen 21(2) Uredbe št. 17. V skladu s to določbo bi se Komisija lahko in morala omejiti na ponovno navedbo bistvenih delov Odločbe ob upoštevanju pravno utemeljenega interesa podjetij za varovanje njihovih poslovnih skrivnosti.

3. Trditve Komisije

81. Komisija meni, da je Sodišče prve stopnje upravičeno ugotovilo, da, po eni strani, naslovnik odločbe v okviru ničnostne tožbe ne more izpodbijati nekaterih njenih razlogov, razen če so posledica teh razlogov obvezni pravni učinki, ki lahko vplivajo na njegove interese, in, po drugi strani, da družba Dalmine ni izkazala, v čem bi izpodbijani razlogi lahko povzročili učinke, ki bi lahko spremenili njen pravni položaj.

4. Presoja

82. Tega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti. Če tožeča stranka nasprotuje temu, da se v Odločbi znova navedejo nekatera dejstva, ki se ji ne zdijo verodostojna za ugotovitev Komisije o kršitvi, tega v skladu

28 – Tožeča stranka se v zvezi s tem sklicuje na točke od 54 do 61, od 70 do 77 ter 121 in 122 Odločbe.

29 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na sodbo z dne 22. marca 2000 v združenih zadevah Coca-Cola proti Komisiji (T-125/97 in T-127/97, Recueil, str. II-1733, točke 77 in od 80 do 85).

z utemeljeno ugotovitvijo Sodišča prve stopnje ne more izpodbijati v okviru tožbe, katere namen je predvsem razveljavitev odločbe o obstoju kršitve.

D – *Četrti pritožbeni razlog: napačna uporaba prava, napačna presoja dejstev in pomanjkljiva obrazložitev v zvezi s kršitvijo iz člena 1 Odločbe*

– *Peti pritožbeni razlog: kršitev prava, napačna presoja dokazov in pomanjkljiva obrazložitev v zvezi z učinki kršitve na trgovino med državami članicami*

83. Če tožeča stranka meni, da ji razkritje teh dejstev škoduje, ker so s tem razkrite njene poslovne skrivnosti, ki jih je treba zavarovati, ali ker s tem postane izpostavljena odškodninskim tožbam tretjih oseb, lahko Komisijo zaprosi, naj to upošteva pri objavi odločbe v Uradnem listu. [30]

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje

85. Družba Dalmine je na prvi stopnji izpodbijala člen 1 Odločbe s sklicevanjem na dva pritožbena razloga:

84. Če bi tožeča stranka kljub temu menila, da ji odločba, kot je bila objavljena, škoduje, lahko na podlagi tega razloga pri Sodišču vloži odškodninski zahtevek v skladu s členom 288, drugi pododstavek, ES, če sicer izpolnjuje pogoje za vložitev takega pravnega sredstva. Pri presoji tega pritožbenega razloga v okviru te pritožbe mi te točke ni treba nadalje obravnavati.

– Odločba ne izpolnjuje zahteve po obrazložitvi iz člena 253 ES in pri njenem sprejetju je bil zmotno uporabljen člen 81 ES; ker Komisija upoštevnega trga ni natančneje analizirala, zlasti ni mogla presoditi, ali so bili pogoji za uporabo člena 81(1) ES izpolnjeni, s čimer je kršila to določbo (točka 137 izpodbijane sodbe);

30 – Poleg tega Komisija opozarja, da tožeča stranka ni vložila pritožbe zoper njeno odločitev, da objavi nezaupno različico Odločbe.

– njeno sodelovanje pri kršitvi iz člena 1 Odločbe ni imelo zaznavnega učinka na konkurenco, zlasti zaradi njenega šibkega položaja na italijanskem trgu cevi OCTG standard in transportnih cevi „projekt“ ter nedisciplinirane ga ravnanja v zvezi s pravili konkurence (točka 159 izpodbijane sodbe).

86. Prvi navedeni pritožbeni razlog je natančneje pojasnjen v treh navedbah iz točk od 138 do 141 izpodbijane sodbe:

– Komisija ni navedla posebnih podatkov v zvezi s cevmi OCTG standard in transportnimi cevi „projekt“; analizo trga je opravila na podlagi veliko širšega izbora proizvodov. Zato je v preglednici iz točke 68 obrazložitve Odločbe naveden popolnoma izkrivljen opis položaja na italijanskem trgu cevi OCTG standard. Analiza upoštevnega trga, ki jo je opravila Komisija, torej ni veljavna (točki 138 in 139 izpodbijane sodbe);

– čeprav je res, da ima družba Dalmine na italijanskem trgu transportnih cevi „projekt“ dokaj močan položaj, te cevi dosegajo le majhen delež transportnih cevi, ki so bile prodane na italijanskem trgu (točka 141 izpodbijane sodbe).

87. Sodišče prve stopnje je v točkah od 145 do 158 te trditve izčrpno preučilo.

88. Sodišče prve stopnje prvo trditev presoja v točkah od 145 do 151 izpodbijane sodbe. Sodišče prve stopnje po tem, ko je v točkah 145 in 146 najprej povzelo upoštevno sodno prakso v zvezi z zahtevami, ki jih mora izpolniti obrazložitev, in nato sodno prakso v zvezi z očitki zaradi preobsežne obrazložitve, v točki 147 znova opozarja na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero za dokaz kršitve člena 81 ES ni treba izkazati obstoja škodljivega učinka za konkurenco, če se dokaže obstoj sporazuma ali usklajenega ravnanja, katerega namen je omejevanje konkurence.

89. Sodišče prve stopnje nato v točki 148 navaja ključni element svojega sklepanja: „v obravnavanem primeru [se je] Komisija, da bi dokazala obstoj kršitve, oprla predvsem na protikonkurenčni namen sporazuma o razdelitvi trgov, vključno z nemškim, britanskim in

italijanskim trgom, in na listinske dokaze (glej zlasti uvodne izjave od 62 do 67 izpodbijane odločbe in sodbo JFE Engineering in drugi proti Komisiji, točka 111 zgoraj, točke od 173 do 337)“. [31]

90. Sodišče prve stopnje je v točkah 149 in 151 izpodbijane sodbe na podlagi tega sprejelo ti ugotovitvi:

– v točki 68 obrazložitve Odločbe v zvezi z učinki navedenega sporazuma navaja alternativni razlog za obstoj kršitve, tako da je v ožjem smislu ta točka odvečna glede na splošno strukturo uvodne izjave Odločbe. Tudi če bi družba Dalmine lahko dokazala pomanjkljivost te alternativne obrazložitve, ji to ne bi v ničemer koristilo, ker je bil protikonkurenčni namen sporazuma v obravnavanem primeru že dokazan;

– ker Komisija, da bi dokazala kršitev člena 81 ES, potem ko je dokazala obstoj sporazuma, katerega namen je omejevanje konkurence, ni dolžna izkazati obstoja škodljivega učinka na konkurenco, so trditve družbe Dalmine o učinkih sporazuma brez pomena.

91. Sodišče prve stopnje je drugo trditev presojalo v točkah od 152 do 155 izpodbijane sodbe:

– Komisija je namen inkriminiranega sporazuma utemeljila na vrsti dokazov, *katerih upoštevnosti družba Dalmine ne izpodbija,* [32] in sicer na izjavah g. Verluceja, in ne na enem samem dokazu, katerega dokazno vrednost družba Dalmine zanika. Ti očitki, tudi če bi bili utemeljeni, sami po sebi ne morejo pripeljati do razglasitve ničnosti Odločbe (točka 152);

– poleg tega izjavo g. Biasizza potrjujejo druge izjave njegovih kolegov; v obravnavanem primeru je nesporno, da je bil g. Biasizzo odgovoren za prodajo proizvodov, navedenih v Odločbi (točki 153 in 154);

31 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na sodbo z istega dne (8. julij 2004, navedena v opombi 20), v kateri je moralo podrobno preučiti dokazno vrednost listinskih dokazov, navedenih v točkah od 62 do 67 obrazložitve Odločbe.

32 – Moj poudarek.

– zato je izjava g. Biasizza zanesljiva v delu, v katerem potrjuje izjave g. Verluceja o obstoju sporazuma o razdelitvi domačih trgov (točka 155).

92. Sodišče prve stopnje je zavrnilo tretjo trditev, v skladu s katero sporazum o razdelitvi trgov ni v ničemer vplival na trgovinsko menjavo med državami članicami, pri čemer je zgolj navedlo, da je mogoči učinek – ki bi se uresničil, če bi se sporazum udejanjil – sporazuma o razdelitvi trgov Skupnosti, kot je zadevni sporazum v obravnavanem primeru, nujno zmanjšanje obsega trgovine znotraj Skupnosti [33] (točki 156 in 157 izpodbijane sodbe).

93. Sodišče prve stopnje je drugi pritožbeni razlog, naveden na prvi stopnji, zavrnilo na podlagi teh dveh trditev:

– Komisija je upoštevala protikonkurenčni namen sporazuma o razdelitvi trgov, pri katerem je sodelovala družba Dalmine, tako da morebitno pomanjkanje dokazov o protikonkurenčnih učinkih posameznega ravnanja družbe Dalmine ne vpliva na ugotovitev obstoja kršitve iz člena 1 izpodbijane odločbe [34] (točka 161 obrazložitve Odločbe);

– glede dejstva, da družba Dalmine zatrjuje, da je v praksi ohranila svobodo delovanja, Sodišče prve stopnje v skladu z ustaljeno sodno prakso [35] opozarja, da kadar podjetje sodeluje na sestankih med podjetji, ki imajo protikonkurenčni namen, in kadar se javno ne oddalji od njihove vsebine ter zato pri drugih udeležencih vzbuja vtis, da sodeluje pri omejevalnem sporazumu, ki je posledica teh sestankov, in da se jih bo držala, se lahko šteje, da sodeluje pri zadevnem omejevalnem sporazumu (točka 162 izpodbijane sodbe).

2. Očitki tožeče stranke

94. Tožeča stranka v podporo četrtemu pritožbenemu razlogu navaja dva očitka.

33 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na svojo sodbo z dne 28. februarja 2002 v zadevi Atlantic Container Line in drugi proti Komisiji (T-395/94, Recueil, str. II-875, točki 79 in 90) in sodbo Sodišča z dne 25. oktobra 2001 v zadevi Ambulanz Glöckner (C-479/99, Recueil, str. I-8089, točka 48).

34 – Komisija se v zvezi s tem med drugim sklicuje na sodbo Cement (navedena v opombi 9, točke od 1084 do 1088).

35 – Glej med drugim sodbe z dne 17. decembra 1991 v zadevi Hercules Chemicals proti Komisiji (T-7/89, Recueil, str. II-1711, točka 232); z dne 10. marca 1992 v zadevi Solvay proti Komisiji (T-12/89, Recueil, str. II-907, točka 98) in z dne 6. aprila 1995 v zadevi Tréfileurope proti Komisiji (T-141/89, Recueil, str. II-791, točki 85 in 86) ter sodbo Cement (navedena v opombi 9, točka 1353).

95. Tožeča stranka s prvim očitkom, ki ga podrobno pojasnjuje, Sodišču prve stopnje očita, da je napačno prikazalo dejansko stanje in pomanjkljivo obrazložilo obstoj kršitve iz člena 1 Odločbe.

96. Tožeča stranka meni, da so bile trditve, navedene na prvi stopnji – v nasprotju z ugotovitvijo Sodišča prve stopnje –, namenjene predvsem izpodbijanju dejstva, da je imel domnevni sporazum precejšnje učinke na trg zadevnih proizvodov, vendar zlasti izpodbijanju trditve o obstoju tega sporazuma o razdelitvi trgov ali vsaj ustvarjanju resnih dvomov o tej trditvi.

97. Če bi Sodišče prve stopnje v navedenih odlomkih izpodbijane sodbe brez preučitve listinskih dokazov iz točk 53, 54 in od 62 do 67 Odločbe potrdilo samo, da je bil dokazan obstoj sporazuma o razdelitvi trgov, ter bi torej menilo, da mu ni treba analizirati tržnih odnosov, iz katerih je mogoče sklepati o obstoju takega sporazuma, bi s tem storilo dvojno napako.

98. Sodišče prve stopnje bi moralo trditve, ki jih je tožeča stranka navedla na prvi stopnji, obravnavati kot razumen razlog za preučitev, ali vsi dokazi, izrecno navedeni v Odločbi, zadostno dokazujejo obstoj sporazuma o razdelitvi trgov v Skupnosti.

99. Tožeča stranka zaporedno navaja te dokaze, ki naj bi jih Sodišče prve stopnje pri analizi po krivem zanemarilo:

– izjava g. Verluceja (Odločba, točka 53 obrazložitve);

– razgovor z BSC (Odločba, točka 62 obrazložitve);

– odgovor družbe British Steel z dne 31. oktobra 1997 na zahtevo Komisije po informacijah (Odločba, točka 54 obrazložitve);

– izjava g. Biasizza pred državnim tožilcem v Bergamu (Odločba, točki 54 in 64 obrazložitve);

– izjava g. Becherja (Odločba, točka 63 obrazložitve);

– pisni odgovor družbe Dalmine z dne 4. aprila 1997 na zahtevo Komisije po informacijah z dne 13. februarja 1997 (Odločba, točka 65 obrazložitve).

100. Tožeča stranka meni, da bi natančnejša analiza vseh teh dokazov morala voditi k ugotovitvi, da na podlagi teh dokazov ni mogoče sklepati o obstoju sporazuma o razdelitvi trgov iz člena 1 Odločbe.

101. Tožeča stranka v drugem očitku trdi, da bi morala analiza trgov zadevnih proizvodov v Skupnosti, ki je Sodišče prve stopnje ni opravilo, voditi k ugotovitvi, da sporazum o razdelitvi domačih trgov v Skupnosti ni mogel obstajati.

102. Vendar bi bilo mogoče o obstoju sporazuma o razdelitvi domačih trgov morebiti sklepati iz podatkov, ki jih je v zvezi s tem predložila tožeča stranka in izpodbijajo preglednico iz točke 68 obrazložitve Odločbe, kar zadeva transportne cevi „projekt“, nikakor pa ne, kar zadeva cevi OCTG standard.

103. Iz zgoraj navedenega je treba tudi ob predpostavki, da naj bi med evropskimi in japonskimi proizvajalci obstajal kakršen koli sporazum, in celo ob predpostavki, da naj bi se tak sporazum nanašal na trg Skupnosti, sklepati, da se sporazum ni uporabljal in nikakor ni vplival na tržna gibanja.

104. Poleg tega tožeča stranka trdi, da se člen 81 ES ne sme razlagati in uporabljati tako, da se konkretni učinki prepovedanega sporazuma izenačujejo s cilji tega sporazuma, čeprav se niso uresničili in torej niso mogli imeti nikakršnega učinka. Izenačevanje cilja in učinkov domnevnega sporazuma bi lahko vodilo k nesorazmernemu kaznovanju v vseh primerih, ko se sporazumi, namenjeni omejevanju konkurence, niso uporabljali in nikakor niso imeli večjih učinkov.

105. Tožeča stranka na podlagi teh dveh očitkov predlaga razglasitev ničnosti točk od 145 do 155 ter 161 in 162 izpodbijane sodbe z vsemi posledicami, ki jih ima to za Odločbo in globo, ki je s to odločbo naložena družbi Dalmine.

106. Peti pritožbeni razlog vključuje samo en očitek, in sicer ker obstoj sporazuma o razdelitvi trgov ni bil dokazan niti z Odločbo Komisije niti ni bil ugotovljen v izpodbijani sodbi Sodišča prve stopnje, je trditev Sodišča prve stopnje, da bi tak sporazum samodejno vplival na trgovino med državami, nevzdržna.

107. Tudi če bi bil obstoj takega sporazuma dokazan – *quod non* –, bi moralo Sodišče prve stopnje preveriti, ali je dejansko vplival

na trgovino med državami, zlasti ker ti dejanski ali mogoči učinki ne smejo biti neznatni, kot je potrdilo tudi Sodišče prve stopnje.

108. Ker v Odločbi taki učinki, ki ne bi bili neznatni, niso dokazani, Sodišče prve stopnje ne bi smelo presoditi, da so izpolnjeni pogoji za uporabo člena 81(1) ES.

3. Trditve Komisije

109. Komisija nasprotuje prvemu očitku četrtega pritožbenega razloga s trditvijo, da družba Dalmine na prvi stopnji ni navedla očitkov zoper listinske dokaze, s katerimi je Komisija v točkah 53 in 54 ter od 62 do 67 obrazložitve Odločbe dokazovala obstoj sporazuma o razdelitvi trgov.

110. Namesto tega je očitke usmerila predvsem k domnevni nedopustnosti in domnevni pomanjkljivi verodostojnosti nekaterih dokazov, zlasti dokumenta Delitveni ključ in izjav g. Biasizza. Poleg tega si je na prvi stopnji predvsem prizadevala dokazati, da Komisija ni mogla:

– pravilno presoditi učinkov sporazuma med proizvajalci na konkurenco ter težo kršitve in vlogo različnih udeležencev med njegovim izvajanjem;

– preveriti, ali je imel sporazum kakršen koli protikonkurenčni učinek, ali je bil dejansko upoštevan in ali bi lahko celo omejeval ali izkrivljal konkurenco;

– upoštevati, da je bil položaj družbe Dalmine na trgu slab, da je bila njena vloga pri sporazumu omejena in da so bile prednosti, ki bi jih lahko iz njega pridobila, zanemarljive.

111. Niti tožba niti replika na prvi stopnji naj ne bi vključevali nobene trditve, s katero bi družba Dalmine skušala izpodbijati dokazno vrednost ali verodostojnost dokazov in na katero zdaj prvič opozarja sodišče.

112. Zato tožeča stranka ne more trditi, da so bili v izpodbijani sodbi zadevni dokazi presojeni napačno, saj Sodišča prve stopnje nikoli ni pozvala, naj izrazi svoje stališče do njih.

113. Zato Komisija na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča, [36] v skladu s katero se stranke v pritožbenem postopku ne morejo sklicevati na pritožbene razloge, ki jih na prvi stopnji niso navedle, meni, da ta očitek ni dopusten, razen v delu, ki se nanaša na izjave g. Biasizza.

114. Vendar glede na ugotovitev Sodišča prve stopnje, navedeno na koncu točke 152, in sicer, da „ti očitki, tudi če bi bili utemeljeni, sami po sebi ne morejo pripeljati do razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe“, trditev, ki jih tožeča stranka navaja zoper odlomke izpodbijane sodbe v zvezi s temi izjavami, ni mogoče sprejeti.

115. Komisija meni, da prav tako ni mogoče sprejeti drugega očitka v podporo temu pritožbenemu razlogu, saj je glede na ustaljeno in bogato sodno prakso Sodišča in Sodišča prve stopnje [37] upoštevanje konkretnih učinkov (prepovedanega) sporazuma, če se izkaže, da je njegov namen omejevanje, preprečevanje ali izkrivljanje konkurence, odvečno.

36 – Komisija se tu sklicuje na sodbi z dne 1. junija 1994 v zadevi Komisija proti Brazzelli Lualdi in drugi (C-136/92 P, Recueil, str. I-1981, točka 59) in z dne 1. julija 1999 v zadevi Alexopoulou proti Komisiji (C-155/98 P, Recueil, str. I-4069, točki 40 in 41).

37 – Komisija se tu med drugim sklicuje na sodbe z dne 27. januarja 1987 v zadevi Verband der Sachversicherer proti Komisiji (45/85, Recueil, str. 405, točka 39); z dne 10. marca 1992 v zadevi Montedipe proti Komisiji (T-14/89, Recueil, str. II-1155, točka 265) in z dne 15. septembra 1998 v združenih zadevah European Night Services in drugi proti Komisiji (T-374/94, T-375/94, T-384/94 in T-388/94, Recueil, str. II-3141, točka 136).

116. Komisija v zvezi s petim pritožbenim razlogom tožeče stranke opozarja, da ni ta stranka pred Sodiščem prve stopnje nikoli zanikala, da je bil namen omejevalnega sporazuma razdelitev domačih trgov. Zato bi se Sodišče prve stopnje upravičeno oprlo na sodno prakso, v skladu s katero za uporabo člena 81(1) ES ni treba dokazati dejanskega obstoja škode za trgovino znotraj Skupnosti, ker zadošča dokaz, da bi sporazum morebiti lahko povzročil take učinke. [38]

4. Presoja

117. Večji del prvega očitka v podporo četrtemu pritožbenemu razlogu je treba zavreči kot očitno nedopustnega. Meritorna presoja je upravičena samo, če se nanaša na točke od 152 do 155 izpodbijane sodbe, v katerih je Sodišče prve stopnje zavrnilo očitke družbe Dalmine zoper izjave g. Biasizza.

118. Menim, da ta ugotovitev nesporno izhaja iz preverjanja ugotovitve dejanskega stanja, ki ga je Sodišče prve stopnje opravilo

38 – Komisija poleg sodb, navedenih v izpodbijani sodbi, med drugim navaja še sodbi z dne 1. februarja 1978 v zadevi Miller proti Komisiji (19/77, Recueil, str. 131) in z dne 21. januarja 1999 v združenih zadevah Bagnasco in drugi (C-215/96 in C-216/96, Recueil, str. I-135, točka 48).

v drugem stavku točke 152 izpodbijane sodbe: „V zvezi s tem zadošča ugotovitev, da se je Komisija v izpodbijani odločbi oprla na vrsto dokazov o namenu inkriminiranega sporazuma, *katerega upoštevnosti družba Dalmine ne izpodbija,* [39] zlasti na jedrnate, a neposredne izjave, ki jih je dal g. Verluca, in ne na en sam dokaz, katerega dokazno vrednost družba Dalmine zanika."

119. Vendar se ob upoštevanju vlog, predloženih na prvi stopnji, zdi nesporno, da družba Dalmine na tej stopnji ni nasprotovala obstoju sporazuma iz člena 1 odločbe Komisije, ampak je trdila, da ta sporazum ne zadeva domačih trgov v Skupnosti in se zato zanje ne uporablja prepoved iz člena 81(1) ES.

120. Družba Dalmine je v podporo tej trditvi v pisnem postopku na prvi stopnji navedla dva pritožbena razloga:

(a) nezadostna in protislovna obrazložitev ter kršitev člena 81 ES, kar zadeva analizo trga in ravnanje zadevnih podjetij na trgu, zlasti vlogo družbe Dalmine v zvezi s tem, in pri ocenjevanju omejevalnega značaja sporazuma, ki je bil sklenjen v okviru Evropsko-japonskega kluba; [40]

(b) obrobna vloga družbe Dalmine v okviru sporazumov med proizvajalci. [41]

121. Družba Dalmine v izčrpni obrazložitvi, s katero je podprla prvi pritožbeni razlog v tožbi na prvi stopnji, Komisiji najprej očita, da ni dovolj natančno opredelila upoštevnega trga, kot izhaja iz preglednice v točki 68 obrazložitve Odločbe in preglednice v Prilogi I k tej odločbi. Komisija v tej preglednici po krivem ni razlikovala med cevmi OCTG standard in cevmi OCTG na splošno niti med transportnimi cevmi „projekt" in transportnimi cevmi na splošno. [42] Nato družba Dalmine natančneje obravnava italijanski trg in položaj, ki ga ima na tem trgu, ter ugotavlja, da Komisija ni pravilno analizirala dejanskega ravnanja podjetij na posameznih trgih cevi OCTG standard in transportnih cevi „projekt". [43] Poleg tega nasprotuje

39 – Moj poudarek.

40 – Točke od 104 do 121 tožbe na prvi stopnji in točke od 36 do 51 replike na prvi stopnji.

41 – Točke od 122 do 131 tožbe na prvi stopnji in točke od 52 do 57 replike na prvi stopnji.

42 – Točke od 105 do 112 tožbe na prvi stopnji in točke od 37 do 42 replike na prvi stopnji.

43 – Točke od 113 do 116 tožbe na prvi stopnji in točke od 45 do 49 replike na prvi stopnji.

verodostojnosti pisnih izjav g. Biasizza. [44] Nazadnje, tožeča stranka opozarja tudi, da je na skupnem trgu določeno količino transportnih cevi „projekt“ prodala zunaj Italije in da Komisija ni zadostno preučila konkurenčnega odnosa med šivnimi in brezšivnimi cevmi. [45]

122. Trditve v podporo nazadnje navedenemu pritožbenemu razlogu se zaporedno nanašajo na položaj družbe Dalmine na upoštevnih trgih, iz katerega izhaja, da ni mogla delovati kot vodilna družba na trgu, kar je dejstvo, ki v Odločbi po krivem ni bilo upoštevano. [46] Drugič, družba Dalmine pri ravnanju na trgu ni strogo upoštevala sklenjenih sporazumov, ki poleg tega niso bili zelo zavezujoči in so imeli v praksi omejene posledice. Poleg tega v sporazume ni bil vključen mehanizem sankcij. [47] Nazadnje, glede na gibanje cen sporazumi niso v ničemer škodili potrošnikom in so bili drugotnega pomena za svetovno trgovino na zadevnih trgih. [48]

123. Iz teh odlomkov tožbe in replike na prvi stopnji ne izhaja, da je družba Dalmine v njih izrecno nasprotovala obstoju sporazuma o razdelitvi trgov kot takega, kot je utemeljen v Odločbi z dokazi, navedenimi v točkah 53, 54 in od 62 do 67 obrazložitve.

124. Ker je bil namen trditev tožeče stranke na obravnavi izpodbijanje dejstva, da o obstoju sporazuma znotraj Skupnosti o razdelitvi trgov ni mogoče sklepati iz drugih dokazov, navedenih v točkah 53, 54 in od 62 do 67 obrazložitve, [49] se je poskušala sklicevati na nov pritožbeni razlog. [50] Zato ga Sodišče prve stopnje upravičeno ni presojalo.

125. Pravilo, v skladu s katerim navajanje novih razlogov med postopkom ni dovoljeno, kot je določeno v členu 48(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje, je treba razlagati ozko. [51]

44 – Točki 117 in 118 tožbe na prvi stopnji ter točki 50 in 51 replike na prvi stopnji.

45 – Točki 119 in 120 tožbe na prvi stopnji ter točka 48 replike na prvi stopnji.

46 – Točke od 122 do 124 tožbe na prvi stopnji in točke od 52 do 55 replike na prvi stopnji.

47 – Točke od 125 do 127 tožbe na prvi stopnji ter točki 56 in 57 replike na prvi stopnji.

48 – Točke od 128 do 131 tožbe na prvi stopnji.

49 – Ustne navedbe, ki jih je tožeča stranka podala na obravnavi na prvi stopnji in jih priložila repliki v pritožbenem postopku, so večinoma enake kot njene navedbe v točki 37(a) pritožbe.

50 – Trditve, ki jih tožeča stranka zdaj navaja v točki 37(a) pritožbe, so po vsebini zelo podobne trditvam, ki jih je na prvi stopnji navedla prepozno, ker jih je predstavila šele na obravnavi.

51 – V bogati sodni praksi se sklicujem na sodbe Sodišča prve stopnje z dne 29. februarja 1996 v zadevi Lopes proti Sodišču (T-547/93, Recueil FP, str. I-A-63 in II-185, točka 39); z dne 9. julija 1997 v zadevi S proti Sodišču (T-4/96, Recueil, str. II-1125, točka 104) in z dne 7. februarja 2001 v zadevi Inpesca proti Komisiji (T-186/98, Recueil, str. II-557, točke od 33 do 35) ter sklep z dne 21. novembra 1996 v zadevi Syndicat des producteurs de viande bovine in drugi proti Komisiji (T-53/96, Recueil, str. II-1579, točke od 20 do 26).

126. Razlog za to je, da mora imeti nasprotna stranka za dolžno ravnanje najprej možnost, da v celoti pripravi svojo obrambo zoper očitke, podane zoper njo. Zato navajanje novih razlogov na poznejši stopnji v postopku ni dovoljeno, razen v omejeni izjemi, opredeljeni v členu 48(2) Poslovnika Sodišča prve stopnje, niti v obliki „razlage“ tožbe. [52]

127. Mimogrede znova opozarjam, da so tožeče stranke v vzporednih zadevah Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji [53] ter JFE Engeneering in drugi proti Komisiji [54] izpodbijale dokazno vrednost dokazov, ki jih je Komisija predložila za ugotovitev obstoja sporazuma o razdelitvi trgov. Izrecno predstavljene pritožbene razloge v zvezi s tem je Sodišče prve stopnje podrobno preučilo. [55]

128. Zato ugotavljam, da je lahko Sodišče prve stopnje v drugem stavku točke 152 izpodbijane sodbe utemeljeno ugotovilo, da družba Dalmine ni izpodbijala dokazne vrednosti vrste dokazov o namenu inkriminiranega sporazuma. Iz tega torej izhaja, da so bili zadevni deli prvega očitka v podporo četrtemu pritožbenemu razlogu prvič navedeni v pritožbenem postopku, zato niso dopustni. [56]

129. Menim, da je tudi preostali del prvega očitka, ki je naravnan proti obrazložitvi, na podlagi katere je Sodišče prve stopnje zavrnilo očitke tožeče stranke zoper izjave g. Biasizza, nedopusten.

130. Kot je Sodišče prve stopnje že ugotovilo v točki 152 izpodbijane sodbe, očitki družbe Dalmine zoper dokazno vrednost izjav g. Biasizza, tudi če bi bili utemeljeni, sami po sebi ne morejo pripeljati do razglasitve ničnosti Odločbe, ki dejansko temelji na vrsti dokazov, zlasti na neposrednih izjavah g. Verluceja.

131. Ker je bilo zgoraj ugotovljeno, da upoštevnost dokazov na prvi stopnji ni bila – veljavno – izpodbijana in je torej ni mogoče

52 – V tem smislu glej sklep z dne 14. julija 1964 v zadevi Prakash proti Komisiji (76/63, Recueil, str. 721).

53 – Navedeno v opombi 20.

54 – Navedeno v opombi 20.

55 – Ugotovitve Sodišča prve stopnje v zvezi s tem so bile predmet pritožbe pred Sodiščem v zadevi Salzgitter Mannesmann (prej Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji) (UL 2004, C 273, str. 24) ter v združenih zadevah Sumitomo Metal Industries in Nippon Steel proti Komisiji (UL 2004, C 284, str. 9 in 10).

56 – Glej med drugim sodbo z dne 2. marca 1994 v zadevi Hilti proti Komisiji (C-53/92 P, Recueil, str. I-667, točka 49) in sodbo Komisija proti Brazzelli Lualdi in drugi (navedena v opombi 36, točke od 57 do 60) ter sklep z dne 25. januarja 2001 v zadevi Lech-Stahlwerke proti Komisiji (C-111/99 P, Recueil, str. I-727, točka 25).

izpodbijati niti v pritožbenem postopku, iz tega izhaja, da očitki tožeče stranke zoper zadevni del izpodbijane sodbe, tudi če bi bili utemeljeni, ne morejo pripeljati do razglasitve ničnosti te sodbe. Zato je treba tudi ta del prvega očitka razglasiti za nedopusten. [57]

132. Tožeča stranka z drugim očitkom, navedenim v podporo četrtemu pritožbenemu razlogu, nasprotuje enemu od klasičnih načel pravne teorije v zvezi z razlago in uporabo člena 81(1) ES, [58] in sicer da ni treba preučiti učinka na konkurenco pri sporazumu, katerega namen je glede na njegovo vsebino omejevanje konkurence med strankami in/ali tretjimi osebami.

133. Očitek tožeče stranke zoper to sodno prakso je, da ne dovoljuje prilagojene uporabe ali je ne dovoljuje zadostno, kadar podjetje, ki sodeluje pri tem sporazumu, tega sporazuma ni izvajalo, ali ga je izvajalo samo delno, ali kadar njegovo ravnanje na trgu ni moglo bistveno vplivati na konkurenčne odnose na zadevnem trgu.

134. Sodišče in Sodišče prve stopnje sta se do zdaj dejansko izkazali za izredno strogi, kar zadeva sporazume, katerih očitni namen je omejevanje ali izkrivljanje konkurence. Znani primeri se nanašajo na horizontalne sporazume o cenah [59] in sporazume za zaščito regij [60], kakršen je sporazum, na katerega se nanaša obravnavani primer.

135. Razloge obrambe, ki jih navaja ena od strank takih sporazumov, in sicer da sporazuma ni izvajala ali ga je izvajala le delno [61] ali da je lahko bil njen prispevek k temu sporazumu le nepomemben, [62] sodna praksa zavrača kot neupoštevne za ugotovitev kršitve člena 81(1) ES. Take razloge obrambe je mogoče upoštevati kvečjemu pri določitvi globe.

57 – Glej med drugim sodbi z dne 11. marca 1997 v zadevi Komisija proti UIC (C-264/95 P, Recueil, str. I-1287, točka 48) in z dne 16. septembra 1997 v zadevi Blackspur in drugi proti Svetu in Komisiji (C-362/95 P, Recueil, str. I-4775, točke od 18 do 23).

58 – Glej že sodbo z dne 30. junija 1966 v zadevi Société technique minière (56/65, Recueil, str. 337). Pozneje večkrat potrjena, zlasti z nedavno sodbo Sodišča prve stopnje z dne 19. marca 2003 v zadevi CMA CGM in drugi proti Komisiji (T-213/00, Recueil, str. II-913, točke 175, od 177 do 179 in 183).

59 – Glej med drugim sodbo z dne 11. julija 1989 v zadevi Belasco in drugi proti Komisiji (246/86, Recueil, str. 2117, točka 12).

60 – Glej med drugim sodbi z dne 15. maja 1975 v zadevi Frubo proti Komisiji (71/74, Recueil, str. 563, točki 37 in 38) in z dne 14. julija 1994 v zadevi Herlitz proti Komisiji (T-66/92, Recueil, str. II-531, točka 29).

61 – Glej že sodbo Miller proti Komisiji (navedena v opombi 38, točki 6 in 7); nato glej med drugim sodbi z dne 11. januarja 1990 v zadevi Sandoz prodotti farmaceutici proti Komisiji (C-277/87, Recueil, str. I-45, točka 3) in z dne 14. julija 1994 v zadevi Parker Pen proti Komisiji (T-77/92, Recueil, str. II-549, točka 55).

62 – Glej med drugim sodbo Cement (navedena v opombi 9, točke od 1085 do 1088).

136. Razlog za ta strogi pristop je dejstvo, da sporazumi, katerih namen je omejevanje konkurence, na splošno pomenijo resne kršitve člena 81(1) ES, zato kot taki povzročajo znatna tveganja za konkurenčne odnose in trgovino med državami. Vsak gospodarski subjekt, ki sodeluje pri takih sporazumih, se mora zavedati, da so kot taki nezakoniti.

137. Menim, da v teh okoliščinah ni nobenega razloga za nadaljnjo obravnavo predloga, ki ga vključuje ta očitek. To velja toliko bolj, ker njegove posledice – znatno večje breme preiskave in dokazno breme za Komisijo, ker bo morala preiskati in utemeljiti posledice zadevnih kršitev člena 81(1) ES, ki so že same po sebi resne – močno ogrožajo učinkovitost te ključne določbe Pogodbe.

138. Zato predlagam, da se ta očitek razglasi za neutemeljen.

139. Tudi peti pritožbeni razlog, ki se nanaša zlasti na točke od 156 do 158 izpodbijane sodbe, se mi zdi neutemeljen.

140. Namen sporazuma iz člena 1 Odločbe na prvi stopnji je bil razdelitev trgov zunaj Skupnosti in v njej.

141. Ker se je družba Dalmine na prvi stopnji omejila na trditev, da ta sporazum ni vplival na trgovino med državami članicami, in kot je že bilo navedeno zgoraj, ni veljavno izpodbijala ugotovitve obstoja tega vpliva, se je Sodišče prve stopnje v točki 156 lahko omejilo na sklicevanje na ustaljeno sodno prakso, [63] v skladu s katero lahko sporazum negativno vpliva na trgovino med državami članicami, kadar je tak učinek mogoče predvideti na podlagi sklopa dejavnikov.

142. Ker se ta zadeva nanaša na sporazum, katerega namen je razdelitev trgov, je lahko Sodišče prve stopnje v točki 157 izpodbijane sodbe brez nadaljnjega dopustilo, da bi lahko bil pričakovani učinek tega sporazuma precejšen vpliv na trgovino med državami. [64]

63 – Sodišče prve stopnje se tu sklicuje na sodbo Atlantic Container Line in drugi proti Komisiji (navedena v opombi 33, točki 79 in 90). Ta sodna praksa, ki je bila ob razglasitvi izpodbijane sodbe še novejša, temelji na zgodnejši ustaljeni sodni praksi Sodišča, in sicer sodbi Miller proti Komisiji (navedena v opombi 38, točka 15) ter sodbi z dne 25. oktobra 1983 v zadevi AEG proti Komisiji (107/82, Recueil, str. 3151, točka 60) in sodbi Bagnasco in drugi (navedena v opombi 38, točka 48).

64 – Dejstvo, da mora biti vpliv na trgovino med državami znaten, izhaja iz sodbe Ambulanz Glöckner (navedena v opombi 33, točka 48).

143. Tudi če je bil namen tega sporazuma samo vzajemna zaščita trga Skupnosti in domačega trga japonskih proizvajalcev, bi lahko vseeno znatno vplival na trgovino med državami. Omejitve pri uvozu nekaterih proizvodov na skupnem trgu bodo namreč neizogibno vplivale na strukturo, običajno pa tudi na obseg trgovinskih tokov zadevnih proizvodov znotraj Skupnosti.

144. Že zato petega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti.

145. Ker želi tožeča stranka s petim pritožbenim razlogom utemeljiti, da je Sodišče prve stopnje v zadevnih točkah izpodbijane sodbe po krivem domnevalo, da tožeča stranka na prvi stopnji ni nasprotovala obstoju sporazuma o razdelitvi trgov, se sklicujem na svoje ugotovitve glede prvega očitka četrtega pritožbenega razloga. Tam sem ugotovil, da bi Sodišče prve stopnje glede na navedbe iz tožbe in replike lahko in moralo na prvi stopnji izhajati iz domneve, da družba Dalmine ni nasprotovala obstoju sporazuma kot takemu.

E – *Šesti, sedmi in osmi pritožbeni razlog*

– Zloraba pooblastila, napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi s kršitvijo iz člena 2 Odločbe

– Zloraba pooblastila, napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi z učinki kršitve iz člena 2 Odločbe

– Napačna uporaba prava in napačna presoja dejstev v zvezi z določbami pogodbe o dobavi med družbama Dalmine in British Steel

1. Okoliščine in sklepanje Sodišča prve stopnje

146. Okoliščine kršitve, ugotovljene v členu 2, so opisane v točkah od 78 do 97 Odločbe, izpodbijane na prvi stopnji.

147. Kar zadeva zaščito domačih trgov, se je težava pojavila leta 1990, ker je družba British Steel v tem obdobju načrtovala opustitev proizvodnje toplo valjanih brezšivnih cevi. S tem naj bi britanski trg izgubil svoj nacionalni značaj.

148. Družba British Steel je za izboljšanje položaja po zaprtju svoje tovarne v Clydesdalu leta 1991 z družbama Vallourec in Dalmine ter leta 1993 z družbo Mannesmann sklenila pogodbe o dobavi gladkih cevi družbi TISL, njeni hčerinski družbi za termično obdelavo in vrezovanje navojev, in sicer z vsako za določen delež skupnih potreb družbe British Steel.

149. V pogodbah so bile cene gladkih cevi, za dobavo katerih so se zavezale družbe Vallourec, Dalmine in Mannesmann, odvisne od cen cevi z navoji, ki jih prodaja družba British Steel. Družba British Steel se je nato zavezala, da bo svojim dobaviteljicam gladkih cevi vsako četrtletje sporočila cene, ki jih zaračunava.

150. Po drugi strani so se družbe Vallourec, Dalmine in Mannesmann med drugim zavezale, da bodo dobavljale nedoločeno količino gladkih cevi (ker ne bo vnaprej znana), tako da za družbo British Steel ne bodo določale diskriminacijskih cen in prodajnih pogojev v primerjavi z drugimi strankami v Združenem kraljestvu.

151. Te pogodbe so bile sklenjene za pet let. Po tem obdobju so veljale, dokler katera od strank ni uveljavljala dvanajstmesečnega odpovednega roka.

152. Na začetku leta 1993 se je evropska industrija brezšivnih cevi prestrukturirala. Družba British Steel se je v okviru tega prestrukturiranja odločila, da v celoti opusti svoje dejavnosti v tem sektorju. Prevzela jih je družba Vallourec, ki je leta 1994 pridobila nadzor nad škotskimi objekti družbe British Steel, ki so specializirani za vrezovanje navojev. Hčerinska družba družbe Vallourec, ki je pri tem nastala, je bila vodilna na trgu Severnega morja za dobavo cevi s standardnimi ali nadstandardnimi navoji.

153. Družba Vallourec je 31. marca 1994 obnovila pogodbe o dobavi gladkih cevi z družbama Dalmine in Mannesmann.

154. Iz dokumenta Delitveni ključ izhaja, da je prestrukturiranje evropske industrije ugodno vplivalo na pogajanja z japonskimi proizvajalci, saj je Evropa ostala v rokah evropskih proizvajalcev.

155. Kršitev iz člena 2 Odločbe je osrednja tema točk od 164 do 246 izpodbijane sodbe.

156. Šesti, sedmi in osmi pritožbeni razlog se nanašajo na nekatere odlomke iz tega dela sodbe, izrečene na prvi stopnji.

157. Šesti pritožbeni razlog se nanaša zlasti na točke 210, 234 in 244 te sodbe.

158. Sodišče prve stopnje je v delu sodbe, ki se nanaša na te točke, preučilo trditev, s katero je družba Dalmine zanikala, da so bile pogodbe o dobavi, ki so jih proizvajalci sklenili z družbo British Steel, rezultat omejevalnega sporazuma. Njena pogodba o dobavi z družbo British Steel je bila sklenjena z zakonitim ciljem povečati prodajo gladkih cevi OCTG na britanskem trgu (točka 193 izpodbijane sodbe).

159. Družba Dalmine je zlasti odklanjala razlago Komisije, v skladu s katero je bil namen pogodb o dobavi družbe British Steel ohranitev cen na evropskem trgu na umetno visoki ravni. Ni se strinjala s posledicami, o katerih je Komisija sklepala na podlagi trajanja dobavnih rokov. Nato je družba Dalmine izpodbijala dokazno moč nekaterih dokazov in zavrnila domnevo o obstoju sporazuma o razdelitvi britanskega trga med evropskimi proizvajalci ter zanikala sodelovanje pri tem sporazumu, tudi če bi ta obstajal (točke od 194 do 198 izpodbijane sodbe).

160. Nato je družba Dalmine poudarila, da se dokazi, na katere se sklicuje Komisija, nanašajo samo na družbi Vallourec in British Steel. Izpodbijala je tudi trditev Komisije, da naj bi naknadno pristopila k sporazumu, ki je že obstajal med družbama Vallourec in British Steel. Poleg tega po mnenju družbe Dalmine odločitev družbe Vallourec, da po prevzemu proizvodnje brezšivnih cevi od družbe British Steel obnovi tudi obstoječe pogodbe o dobavi družbe British Steel z družbama Dalmine in Mannesmann, ne dokazuje obstoja protikonkurenčnega sporazuma. Nazadnje navaja še neznatne učinke pogodbe o dobavi, ki jo je sklenila z družbo British Steel, na trg (točke od 199 do 202 izpodbijane sodbe).

161. Komisija je v nasprotju s temi trditvami vztrajala pri stališču, da pogodbe o dobavi spadajo v okvir temeljnih pravil v zvezi s spoštovanjem domačih trgov, ki so bila sprejeta v okviru Evropsko-japonskega kluba. Družba Dalmine je s sklenitvijo tega sporazuma

o dobavi zavestno prispevala k izvajanju sporazuma o spoštovanju domačih trgov in usklajevanju svoje dejavnosti z dejavnostjo konkurentk (točke od 203 do 208 izpodbijane sodbe).

162. Sodišče prve stopnje je v točkah od 209 do 225 izpodbijane sodbe presojalo trditve družbe Dalmine in ugotovilo, da so neutemeljene.

163. V okviru te pritožbe je treba posebno pozornost nameniti točki 210, ker se šesti pritožbeni razlog tožeče stranke nanaša predvsem nanjo. V njej je navedeno: „Kakršna koli je že bila stopnja usklajenosti med štirimi evropskimi proizvajalkami, je namreč treba ugotoviti, da je vsaka izmed njih podpisala eno od pogodb o dobavi, ki omejujejo konkurenco in sodijo v okvir kršitve člena 81 ES, ki je navedena v členu 2 izpodbijane odločbe. Medtem ko člen 2(1) izpodbijane odločbe določa, da so bile pogodbe o dobavi sklenjene v okviru kršitve iz člena 1, iz besedila [točke 111 njene obrazložitve] jasno izhaja, da dejstvo, da so sklenile te protikonkurenčne pogodbe, samo po sebi pomeni kršitev, ugotovljeno v členu 2.“ [65]

164. Šesti pritožbeni razlog se med drugim nanaša tudi na točki 234 in 244 izpodbijane sodbe, ki sta v delu, namenjenemu pritožbenim razlogom družbe Dalmine, v zvezi z upoštevnim trgom in povezavo s kršitvijo iz člena 1 odločbe.

165. V točkah 234 in 244 je navedeno:

„234 Najprej je treba poudariti, da je Komisija ugotovila obstoj dveh različnih kršitev, ki vplivata na dva trga sorodnih proizvodov, v členu 1 oziroma členu 2 izpodbijane odločbe. Tako samo po sebi ni nedopustno dejstvo, da je upoštevni trg za ugotavljanje kršitve iz člena 2 izpodbijane odločbe trg gladkih

65 – V točki 111 obrazložitve Odločbe je navedeno: „Namen teh pogodb je bila dobava gladkih cevi vodilni družbi na trgu OCTG v Severnem morju in njihov cilj je bila ohranitev domače proizvajalke v Združenem kraljestvu, da bi zagotovili spoštovanje ‚fundamentals‘ v okviru Evropsko-japonskega kluba. Glavni namen in učinek teh pogodb sta bila razdelitev vseh potreb konkurentke BS (družbe Vallourec od leta 1994) med družbe MRW, Vallourec in Dalmine. V njih je bilo določeno, da so nakupne cene gladkih cevi odvisne od cen cevi z navoji, ki jih je izdelala družba BS. Vsebovale so tudi omejitev družbe BS (družbe Vallourec od februarja 1994) pri prosti izbiri dobaviteljev in jo zavezovale, da konkurentkam posreduje svoje dejanske prodajne cene in prodane količine. Družbe MRW, Vallourec (do februarja 1994) in Dalmine so se med drugim zavezale, da bodo konkurentki (BS, od marca 1994 družbi Vallourec) dostavljale vnaprej neznane količine.“

cevi, medtem ko je upoštevni trg za ugotavljanje kršitve iz člena 1 izpodbijane odločbe trg cevi OCTG standard z navoji, in sicer v skladu z opredelitvami zadevnih trgov v [točki 29 obrazložitve] te odločbe.

točka 111 zgoraj (točka 569 in naslednje), razsodilo, da je Komisija kršila načelo enakega obravnavanja, ker pri določitvi zneska glob, ki so bile naložene evropskim proizvajalkam, ni upoštevala kršitve, ugotovljene v členu 2 izpodbijane odločbe, kljub dejstvu, da so namen in učinki navedene kršitve presegli njihov prispevek k nadaljevanju Evropsko-japonskega sporazuma (glej predvsem točko 571 navedene sodbe)."

[…]

166. Tožeča stranka s sedmim pritožbenim razlogom nasprotuje delu izpodbijane sodbe, v katerem Sodišče prve stopnje v točkah od 164 do 193 presoja določbe pogodbe o dobavi, sklenjene med družbama British Steel in Dalmine.

167. Družba Dalmine je v točkah od 164 do 174 nasprotovala razlagi Komisije, v skladu s katero nekatere določbe pogodbe o dobavi dokazujejo namen te pogodbe, ki naj bi bil omejevanje konkurence, na primer način, kako je bila določena količina gladkih cevi, ki jo morajo dobaviti družba Dalmine in drugi proizvajalci, in način določitve pogodbene cene.

244 Iz previdnosti pa je treba ugotoviti, da je navedba Komisije v prvem stavku [točke 164 obrazložitve] izpodbijane odločbe, [66] da so bile pogodbe o dobavi, ki pomenijo kršitev iz člena 2, samo sredstvo za izvedbo kršitve iz člena 1, pretirana, kajti to je bil poleg povezanih, a vendar različnih protikonkurenčnih ciljev in učinkov cilj druge kršitve. Sodišče prve stopnje je tako v sodbi JFE Engineering in drugi proti Komisiji,

168. Sodišče prve stopnje je v točkah od 179 do 187 izpodbijane sodbe preučilo trditve družbe Dalmine v zvezi z načinom določitve količine, ki jo mora vsaka od dobaviteljic

66 – V tej točki je navedeno: „Kar zadeva pogodbe, sklenjene med družbami BS, MRW, Dalmine in Vallourec, Komisija meni, da so dejansko le sredstvo za uveljavitev načela spoštovanja domačih trgov, ki spada v okvir Evropsko-japonskega kluba. Zato Komisija ne namerava določiti dodatnega zneska globe".

dobaviti družbi British Steel, in ugotovilo, da so neutemeljene. Zadevne določbe pogodbe o dobavi nedvomno razkrivajo protikonkurenčni namen oskrbe družbe British Steel z dobavo gladkih cevi in odrekanja možnosti neposrednega izkoriščanja morebitne rasti na britanskem trgu cevi z navoji.

169. Sodišče prve stopnje je v točkah od 188 do 191 izpodbijane sodbe nato ugotovilo, da je matematično razmerje med ceno cevi z navoji, ki jih je prodala družba Corus, in ceno, ki je bila plačana njenim trem dobaviteljicam za gladke cevi, tem dobaviteljicam omogočilo natančno določitev smeri, časa in obsega nihanja cen cevi z navoji, ki jih je prodala družba British Steel. Sodišče prve stopnje je ocenilo, da je posredovanje takih informacij konkurentkam v nasprotju s členom 81(1) ES.

170. Osmi pritožbeni razlog se prav tako navezuje na odlomke izpodbijane sodbe, ki zadevajo določbe pogodbe o dobavi, sklenjene med družbama British Steel in Dalmine.

2. Očitki tožeče stranke

171. Tožeča stranka s šestim pritožbenim razlogom nasprotuje predvsem trem točkam izpodbijane sodbe. Sodišče prve stopnje je v njih s svojo presojo dejanskega stanja, opisanega v členu 2 Odločbe, nadomestilo presojo Komisije. S tem naj bi znova napisalo to odločbo z bistvenimi poudarki in tako prekoračilo pooblastila, ki so mu dodeljena s Pogodbo.

172. Prvič, ta kritika se nanaša na točko 210 izpodbijane sodbe, ker Sodišče prve stopnje potrjuje, da „iz besedila [točke 111 obrazložitve Odločbe] jasno izhaja, da dejstvo, da so sklenile te protikonkurenčne pogodbe, samo po sebi pomeni kršitev, ugotovljeno v členu 2“. Po drugi strani tožeča stranka meni, da iz besedila navedene točke 111 izhaja, da kršitev ni dejstvo, da so družbe sklenile zadevne pogodbe, ampak njihov cilj „zagotoviti spoštovanje temeljnih pravil (‚fundamentals‘) v okviru Evropsko-japonskega kluba“. S tem je Sodišče prve stopnje ukrepe za izvedbo temeljnih pravil označilo za samostojno kršitev člena 81 ES.

173. Drugič, tožeča stranka meni, da je treba točki 244 izpodbijane sodbe resno nasprotovati: „[…] treba [je] ugotoviti, da je navedba Komisije v prvem stavku [točke] 164 [obrazložitve] izpodbijane odločbe, da so bile pogodbe o dobavi, ki pomenijo kršitev iz

člena 2 […], pretirana […]“.[67] Sodišče prve stopnje bi moralo iz te ugotovitve sklepati o edini mogoči posledici ter razveljaviti točko 164 obrazložitve in posledično tudi člen 2 Odločbe.

174. Vendar naj bi si Sodišče prve stopnje, ko je to ugotovitev povezalo s posledico, da „[…] je [bila ta izvedba] poleg povezanih, a vendar različnih, protikonkurenčnih ciljev in učinkov cilj druge kršitve“, neupravičeno prisvojilo vlogo, ki mu ne pripada.

175. Tretjič, tožeča stranka s šestim pritožbenim razlogom nasprotuje točki 234 izpodbijane sodbe, v kateri Sodišče prve stopnje člen 2 Odločbe še očitneje kot v točki 210 ločuje od člena 1 te odločbe, saj trdi, da gre v obravnavanem primeru za dve različni kršitvi, ki vplivata na dva trga sorodnih proizvodov. S tem da je Sodišče prve stopnje poleg upoštevnih trgov cevi z navoji OCTG standard in transportnih cevi „projekt“, opredeljenih v Odločbi, na lastno pobudo dodalo še tretji trg, in sicer trg gladkih cevi, je svoja pooblastila močno prekoračilo.

176. Poleg tega družba Dalmine mimogrede opozarja, da se je drugačna razlaga Sodišča prve stopnje v zvezi z odnosom med členoma 1 in 2 Odločbe izkazala kot ugodna za japonske proizvajalce, ki niso bili obtoženi „samostojne“ kršitve iz člena 2 in so imeli zato koristi od znižanja naložene globe.

177. Tožeča stranka s sedmim pritožbenim razlogom izpodbija ugotovitev Sodišča prve stopnje, da so si družbe Dalmine, Mannesmann in Vallourec s sklenitvijo pogodb o dobavi gladkih cevi z družbo British Steel dejansko onemogočile vstop na britanski trg cevi z navoji (cevi OCTG premium in OCTG standard).

178. Tožeča stranka najprej trdi, da brez dovoljenja, ki se zahteva za proizvodnjo cevi z navoji po postopku VAM, ne bi nikoli mogla samostojno vstopiti na britanski trg.

179. Drugič, tožeča stranka ponavlja, da so se pogodbe o dobavi nanašale na gladke cevi, in sicer na trg, ki v Odločbi ni obravnavan.

180. Tretjič, Sodišče prve stopnje naj bi napačno presodilo dejansko stanje, ko je

67 – Opomba ne zadeva francoske različice teh sklepnih predlogov.

v točkah 219 in 229 potrdilo, da je med zadevnimi podjetji obstajal sporazum o razdelitvi dobave gladkih cevi družbi British Steel.

181. Četrtič, Sodišče prve stopnje ni upoštevalo dejstva, da je pogodba o dobavi, ki jo je družba Dalmine sklenila z družbo British Steel, temeljila na očitnih komercialnih premislekih.

182. Tožeča stranka z osmim pritožbenim razlogom izpodbija presojo Sodišča prve stopnje, v skladu s katero so bile določbe pogodbe o dobavi med družbama Dalmine in British Steel nezakonite.

183. Tožeča stranka je ta pritožbeni razlog utemeljila s temi trditvami:

– obveznost, ki jo je sprejela družba Dalmine, da bo družbi British Steel dobavljala nedoločeno količino gladkih cevi, je bila v interesu te družbe in torej zakonita;

– Sodišče prve stopnje bi moralo upoštevati, da je imela družba British Steel dovolj močan položaj na trgu, da bi lahko uveljavljala svojo voljo nad morebitnimi dobavitelji;

– Sodišče prve stopnje je napačno razlagalo člen 4 pogodbe o dobavi, saj je trdilo, da stranke zavezuje k dobavi in kupovanju gladkih cevi do nekega vnaprej določenega deleža celotnih potreb družbe British Steel;

– ker ni bilo dokaza o horizontalnem usklajevanju med dobavitelji, je bila prodaja gladkih cevi družbi British Steel v količini, odvisni od njene prodaje cevi z navoji, v celoti dovoljena;

– niti v odločbi niti v sodbi ni pojasnjeno, kakšni naj bi bili protikonkurenčni učinki formul za cene iz pogodbe o dobavi;

– ker družba Dalmine cevi OCTG premium ni prodajala na britanskem trgu in torej ni bila konkurentka družbe British Steel na tem trgu, ji ni mogoče očitati izmenjave informacij o cenah cevi OCTG;

– nazadnje, trditev Sodišča prve stopnje v točki 189 izpodbijane sodbe, v skladu s katero dejstvo, da družba British Steel

svojemu dobavitelju ni razkrila zaupnih informacij, v okoliščinah obravnavanega primera podpisnic pogodb o dobavi ne more razbremeniti krivde, je neizpodbitna, vendar tudi zagonetna.

„ugotovljenih kršitev“. To je nadalje potrjeno v točki 112 Odločbe; [68]

– dejstvo, da se člen 2(1) Odločbe nanaša na kršitev člena 81(1) ES „v okviru kršitve iz člena 1“, ne spremeni dejstva, da sta to različni kršitvi;

3. Trditve Komisije

– je lahko Sodišče prve stopnje iz točke 111 obrazložitve Odločbe upravičeno sklepalo, da sklenitev pogodb o dobavi pomeni kršitev, ugotovljeno v členu 2 navedene odločbe. Kakor hitro je ugotovljeno, da te pogodbe pomenijo ločeno kršitev člena 81(1) ES, njihova sklenitev namreč pomeni dejanje, s katerim je storjena kršitev.

184. Kar zadeva šesti pritožbeni razlog, Komisija trdi, da je v celoti neutemeljen.

185. Natančneje, očitek tožeče stranke v zvezi s točko 210 izpodbijane sodbe je neupravičen, ker:

186. Očitek tožeče stranke v zvezi s točko 244 izpodbijane sodbe je brezpredmeten: če bi Sodišče prve stopnje iz svoje ugotovitve, da trditev Komisije iz točke 164 obrazložitve Odločbe ne sme biti „pretirana“, sklepalo, da je treba to točko razveljaviti, to

– je Komisija že v Odločbi nedvoumno ugotovila, da so pogodbe o dobavi iz člena 2 Odločbe pomenile ločeno kršitev člena 81 ES. To jasno izhaja iz besedila izreka Odločbe, v katerem je ta „kršitev“ obravnavana v ločeni določbi, in sicer členu 2, medtem ko se v členu 3 od zadevnih podjetij zahteva prenehanje

68 – V tej točki je navedeno: „V členu 81(1) Pogodbe ES je izrecno navedeno, da so s skupnim trgom nezdružljivi sporazumi, katerih cilj ali posledica je razdelitev trgov. Pogodbe, katerih cilj in posledica je razdelitev dobave glavnemu proizvajalcu cevi z navojem na trgu, ki pomeni skoraj polovico potrošnje OCTG v Skupnosti [točka 50], znatno omejujejo konkurenco na skupnem trgu.“

ne bi v ničemer vplivalo na člen 2 Odločbe. Komisija je v navedeni točki namreč zgolj pojasnila, zakaj evropskemu podjetju zaradi kršitve, ugotovljene v členu 2 Odločbe, ni naložila drugačne globe. V tem primeru so točke od 110 do 117 obrazložitve Odločbe, v katerih so navedene trditve, na podlagi katerih je Komisija ugotovila to kršitev, še naprej veljavne.

187. Tožeča stranka v očitku v zvezi s točko 234 izpodbijane sodbe najprej ponavlja trditve, navedene zoper točko 210 te sodbe. Te trditve niso utemeljene zaradi razlogov, ki so že bili navedeni v točki 185 teh sklepnih predlogov.

188. Očitek v zvezi z dejstvom, da je Sodišče prve stopnje v točki 234 opredelilo ločen trg za gladke cevi, medtem ko sta bila v Odločbi upoštevna trga samo trg cevi OCTG standard in trg transportnih cevi „projekt“, ni točen, kot izhaja iz točk 28, 29 in 31 obrazložitve Odločbe. [69]

189. Komisija meni, da je tudi sedmi pritožbeni razlog neutemeljen.

69 – Na začetku točke 28 je navedeno: „Proizvodi, na katere se nanaša ta zadeva, so brezšivne cevi iz ogljikovega jekla (kar torej izključuje cevi iz nerjavnega jekla) […]“ V točki 29 so opredeljene različne kategorije cevi OCTG. Na začetku točke 31 je navedeno: „Cevi OCTG je mogoče prodajati brez navojev (gladke cevi, ki so opredeljene tudi v standardu API) ali z navoji […].“

190. Komisija najprej izpodbija trditev družbe Dalmine, da s cevmi z navoji ni mogla samostojno vstopiti na britanski trg:

– ker je šlo za cevi OCTG premium, za katere družba Dalmine ni imela zahtevanega dovoljenja, se Komisija sklicuje na točko 186 izpodbijane sodbe, v kateri po ugotovitvi Sodišča prve stopnje ni mogoče izključiti, da bi družba Dalmine lahko pridobila tako dovoljenje;

– poleg tega je bilo ugotovljeno, da je družba Dalmine cevi OCTG standard, za katere ni bilo potrebno dovoljenje, že prodajala zunaj Italije.

191. Zato je lahko Sodišče prve stopnje sklepalo, da si je družba Dalmine s sklenitvijo pogodbe o dobavi najprej z družbo British Steel in nato z družbo Vallourec onemogočila vstop na britanski trg cevi z navoji.

192. Trditve tožeče stranke, da pri dobavah gladkih cevi ni mogoče govoriti o konkurenci med proizvajalci iz celinske Evrope, ker jih

sami opremijo z navoji in izvažajo v omejenih količinah, ni mogoče resno obravnavati ob upoštevanju dejstva, da je družba Dalmine pogodbo o dobavi sklenila za potencialno neomejeno količino gladkih cevi, da bi s tem pokrila 30 % potreb družbe British Steel.

193. Očitki tožeče stranke zoper točki 219 in 229 so neutemeljeni ob upoštevanju obstoječe sodne prakse:

– Sodišče prve stopnje je lahko v točkah 219 in 220 sodbe razsodilo, da je obstajal horizontalni omejevalni sporazum za razdelitev dobave gladkih cevi družbi British Steel; [70]

– ugotovitvi Sodišča prve stopnje, v skladu s katero dejstvo, da je družba Dalmine lahko imela tržni interes pri svoji pogodbi z družbo British Steel, v ničemer ne spremeni njene nezakonitosti, je težko nasprotovati.

194. V zvezi z osmim pritožbenim razlogom Komisija opozarja, da se v očitkih, ki jih vključuje, ponavljajo trditve, predstavljene na prvi stopnji, za nasprotovanje protikonkurenčnemu značaju nekaterih določb pogodbe o dobavi, sklenjene z družbo British Steel. Zato jih je treba obravnavati kot nedopustne.

195. Podredno, Komisija meni, da ti očitki niso utemeljeni. Med drugim ugotavlja, da tržni interesi in pogajalska moč ene od strank v ničemer ne spremenijo nezakonite narave pogodbe, ki je v nasprotju s členom 81(1) ES.

4. Presoja

196. Množica trditev, ki jih tožeča stranka navaja v šestem pritožbenem razlogu zoper točke 210, 224 in 244 izpodbijane sodbe in s katerimi brez oklevanja obtožuje Sodišče prve stopnje, da je izkrivilo dejstva in namen Komisije, vključno z njeno pravno presojo očitkov iz Odločbe, kar pomeni očitno kršitev pravic obrambe, se zdi po natančnejši analizi veliko manj prepričljiva, kot je mogoče razbrati iz zvenečega besedila trditev in opredelitev v zvezi z njimi.

70 – Komisija se tu sklicuje na sodbo z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. 123, točka 57).

197. Pred preučitvijo treh delov tega pritožbenega razloga – ki so povezani ali se prekrivajo – moram opozoriti na okoliščine domnevne kršitve iz člena 2 Odločbe, kot so opisane v točkah od 148 do 158 teh sklepnih predlogov.

198. Glede na predstavitev dejstev, ki jo je podala Komisija, naj bi družbe Vallourec, Dalmine, Mannesmann in British Steel sodelovale za zagotovitev prevlade evropskih proizvajalcev na britanskem trgu, zlasti ker naj bi družbe Vallourec, Dalmine in pozneje Mannesmann – vsaka v določenem deležu – dobavljale gladke cevi, ki jih je družba British Steel potrebovala za predelavo v cevi z navojem premium ali standard po tem, ko je opustila lastno proizvodnjo gladkih cevi. Pozneje, leta 1994, ko se je družba British Steel v celoti umaknila iz sektorja, je družba Vallourec prevzela njeno vlogo na britanskem trgu.

199. V sporu na prvi stopnji je bilo v bistvu ključno to pravno vprašanje: ali bi Komisija to ravnanje evropskih proizvajalcev, katerega cilj je bil pridržati si britanski trg, lahko opredelila kot kršitev člena 81(1) ES?

200. Sodišče prve stopnje je v spornih točkah izpodbijane sodbe neizpodbitno pritrdilno odgovorilo na to vprašanje, in sicer tudi v smislu, da bi se kršitev člena 81(1) ES, navedena v členu 2, lahko obravnavala sama po sebi, tudi če bi bila storjena „v okviru kršitve iz člena 1“.

201. Trditve tožeče stranke, s katerimi nasprotuje ugotovitvi Sodišča prve stopnje v točkah 210 in 234, temeljijo predvsem na točki 111 obrazložitve Odločbe,[71] in sicer na tem odlomku: „Namen teh pogodb je bila dobava gladkih cevi vodilni družbi na trgu OCTG v Severnem morju in njihov cilj je bila ohranitev domače proizvajalke v Združenem kraljestvu, da bi zagotovili spoštovanje ‚fundamentals‘ v okviru Evropsko-japonskega kluba.“ Po mnenju tožeče stranke naj bi iz tega odlomka izhajalo, da za ugotovitev kršitve v smislu točke 111 obrazložitve Odločbe ni odločilna sklenitev sporazumov o dobavi, ampak je odločilno dejstvo, da so bili sklenjeni za zagotovitev spoštovanja temeljnih pravil.

202. Menim, da ta ugotovitev nikakor ne izhaja iz povezave med točkama 111 in 112[72] obrazložitve Odločbe. Komisija je v točki 112, prvi stavek, namreč kratko in jedrnato ugo-

71 – V celoti navedena v opombi 65.
72 – Že v celoti navedena v opombi 68.

tovila: „V členu 81(1) Pogodbe ES je izrecno navedeno, da so s skupnim trgom nezdružljivi sporazumi, katerih cilj ali posledica je razdelitev trgov."

203. Ker je bil namen pogodb o dobavi prispevati k zaščiti obsežnega britanskega trga pred zunanjimi udeleženci, in sicer k razdelitvi trgov, jih je mogoče obravnavati kot kršitve člena 81(1) ES.

204. Kot izhaja že iz besedila člena 2(1) Odločbe in je znova potrjeno v členu 3 te odločbe, je Komisija ravnanje evropskih proizvajalcev, katerega cilj je pridržati si britanski trg po prestrukturiranju v sektorju brezšivnih cevi znotraj Skupnosti, že opredelila kot ločeno kršitev člena 81 ES.

205. Ta opredelitev je temeljila na njeni analizi dejanskega stanja v Odločbi. Iz tega izhaja, da se je po tem, ko je družba British Steel opustila proizvodnjo brezšivnih cevi z zaprtjem tovarne v Clydesdalu, vendar je začasno še naprej opravljala dejavnosti na področju termične obdelave in vrezovanja navojev prek svoje hčerinske družbe TISL – v obdobju med letoma 1990 in 1994 je ostala glavna dobaviteljica cevi OCTG premium in cevi OCTG standard na trgu Severnega morja –, na britanskem trgu pojavil ločeni trg vmesnega proizvoda, in sicer trg brezšivnih gladkih cevi, na katerem je bila družba British Steel glavna stranka.

206. Ob upoštevanju tega je trditev tožeče stranke, da naj bi Sodišče prve stopnje prekoračilo svoja pooblastila, ko je v točki 234 izpodbijane sodbe razsodilo, da sta bili kršitvi iz členov 1 in 2 Odločbe storjeni na različnih trgih, in sicer na trgu cevi OCTG standard in trgu brezšivnih gladkih cevi, neutemeljena.

207. Kot je lahko Sodišče prve stopnje ugotovilo v točkah 235 in 236, sta to namreč dva samostojna, a povezana trga, ki sta ju prizadeli različni, povezani kršitvi: „[…] Komisija [je] […] opisala položaj, v katerem so bili sporazumi med evropskimi proizvajalkami, ki so prizadeli britanski trg gladkih cevi, vsaj deloma zasnovani zaradi zaščite britanskega prodajnega trga cevi OCTG standard z navoji pred uvozi iz Japonske."

208. Iz tega je treba sklepati, da je resna obtožba tožeče stranke, da je Sodišče prve stopnje v točki 234 izpodbijane sodbe poleg dejstev naknadno spremenilo tudi namen Komisije, neutemeljena.

209. Očitek zoper točko 244 izpodbijane sodbe v bistvu pomeni, da bi moralo Sodišče prve stopnje na podlagi svoje trditve, da „je navedba Komisije v prvem stavku [točke 164 obrazložitve] izpodbijane odločbe, da so bile pogodbe o dobavi, ki pomenijo kršitev iz člena 2, samo sredstvo za izvedbo kršitve iz člena 1, pretirana, kajti to je bil poleg povezanih, a vendar različnih, protikonkurenčnih ciljev in učinkov cilj druge kršitve“, sklepati, da je treba to točko „razglasiti za nično“.

210. Analiza Sodišča prve stopnje v tej točki izpodbijane sodbe je logična posledica ugotovitve, navedene v točki 210 in še natančneje v točki 234, da se člena 1 in 2 Odločbe nanašata na dve različni kršitvi člena 81 ES, čeprav sta izrazito povezani.

211. Zato bi Sodišče prve stopnje v navedeni točki 164 Komisiji lahko očitalo enostranskost zaradi njene navedbe, da je bila domnevna kršitev iz člena 2 Odločbe samo sredstvo za izvedbo kršitve, ugotovljene v členu 1.

212. Vendar ta očitek, usmerjen zoper Komisijo v okviru njene presoje v zvezi s težo kršitev, v ničemer ne vpliva na ugotovitev Komisije, ki jo je Sodišče prve stopnje prej v točkah 210 in 244 obravnavalo kot pravilno in v skladu s katero se Odločba dejansko nanaša na različni, vendar povezani kršitvi člena 81(1) ES.

213. Sklepanje, ki ga je Komisija uporabila v točki 164 obrazložitve Odločbe, vodi k ugotovitvi, da potrjena tesna povezava med kršitvama („sredstvo za uveljavitev načela spoštovanja domačih trgov, ki spada v okvir Evropsko-japonskega kluba“) ne vpliva na to, da bi bilo treba na tej podlagi evropskim proizvajalcem naložiti dodatno globo.

214. Zato bi „razglasitev ničnosti“ te točke Odločbe povzročila, da tesna povezava med kršitvama, ki jo je potrdila Komisija, ne bi več mogla biti razlog, na podlagi katerega se za kršitev, ugotovljeno v členu 2 Odločbe, ne bi določila ločena kazen.

215. Kot izhaja iz točke 245 izpodbijane sodbe, je dejstvo, da Sodišče prve stopnje o tej posledici ni želelo sklepati na podlagi ugotovitve, da je Komisija v točki 164 obrazložitve Odločbe preveč enostransko presojala kršitev iz člena 2, tožeči stranki bolj koristilo

kot škodilo. Če bi Komisija kršitvi iz člena 2 Odločbe namreč morala priznati samostojen pomen za namene določitve zneska globe, bi to nujno povzročilo višjo globo, čeprav bi vsa preostala dejstva ostala enaka.

216. Iz zgoraj navedenega izhaja, da je očitek zoper točko 244 izpodbijane sodbe neutemeljen, ker ne more voditi k drugačni razsodbi v zvezi z obstojem dveh različnih, vendar povezanih kršitev člena 81 ES, in da ga ni mogoče sprejeti, ker razveljavitev točke 164 obrazložitve Odločbe ne vpliva na to ugotovitev in lahko kvečjemu vodi k ločenemu obravnavanju kršitve, opredeljene v členu 2 Odločbe, za namene določitve globe.

217. Med tremi očitki v podporo sedmemu pritožbenemu razlogu prvi izrazito temelji na dejstvih, saj tožeča stranka nasprotuje ugotovitvam dejanskega stanja, ki jih je navedlo Sodišče prve stopnje, in sicer da je družba British Steel svoje tri konkurentke v Skupnosti vezala tako, da je bila za ceno žrtvovanja svoje proste izbire dobaviteljev z domačega trga odstranjena vsaka njihova dejanska ali potencialna konkurenca – za cevi z navoji, [73] in da bi imele evropske proizvajalke, brez družbe British Steel, v normalnih okoliščinah, če pogodbe o dobavi ne bi obstajale in če se zanemarijo temeljna pravila, dejanski ali vsaj potencialni tržni interes, da ji konkurirajo na britanskem trgu cevi z navoji in da si konkurirajo pri dobavi gladkih cevi družbi British Steel. [74]

218. Ta očitek je dopusten samo v delu, v katerem želi tožeča stranka z njim dokazati, da je Sodišče prve stopnje očitno napačno presodilo dejansko stanje. [75] Vendar bi morale biti v tem primeru dejanske trditve tožeče stranke natančne in zanesljive, da bi lahko dokazale tako očitno napačno presojo.

219. Tožeča stranka v zvezi s to točko nikakor ni uspešna. Tudi če bi se strinjali, da vstop družbe Dalmine na britanski trg cevi OCTG standard in cevi OCTG premium, in sicer končnih proizvodov, ni bil enostaven zaradi razlik v sestavi njene ponudbe proizvodov in strukture povpraševanja na britanskem trgu (zlasti pri cevih OCTG premium s posebnim spojem VAM, za katerega je bilo izdano dovoljenje), tožeči stranki ne bi bilo treba skleniti sporazuma o dobavi gladkih cevi, in sicer

73 – Točka 181 izpodbijane sodbe.

74 – Točka 185 izpodbijane sodbe.

75 – Gre za ustaljeno sodno prakso; glej med drugim sodbi z dne 11. februarja 1999 v zadevi Antillean Rice Mills in drugi proti Komisiji (C-390/95 P, Recueil, str. I-769, točka 29) in z dne 4. julija 2000 v zadevi Bergaderm in Goupil proti Komisiji (C-352/98 P, Recueil, str. I-5291, točka 49).

vmesnega produkta, družbi British Steel, s katerim je bil po eni strani njen tržni delež za vmesni produkt določen na 30 % za vsaj pet let in ki je po drugi strani v istem obdobju končnim proizvodom onemogočal vstop na trg.

220. Dejansko stanje in okoliščine, ki jih navaja tožeča stranka, sestava njene ponudbe proizvodov in dejstvo, da je bila njena proizvodnja gladkih cevi večinoma namenjena predelavi v lastnem podjetju, ne nasprotujejo dejstvu, da je bila ugotovitev dejanskega stanja, ki jo je podalo Sodišče prve stopnje, upravičena, in sicer da je družba Dalmine s sklenitvijo sporazuma o dobavi z družbo British Steel prispevala vsaj k resnemu omejevanju dejanske in mogoče konkurence na britanskem trgu zadevnih proizvodov, če ne celo k njeni izključitvi.

221. Zato je ta očitek neutemeljen.

222. Dejstvo, da je drugi očitek v podporo sedmemu pritožbenemu razlogu neutemeljen, ker temelji na domnevi, da je trg gladkih cevi trg, za katerega naj se Odločba ne bi uporabljala, izhaja že iz moje zgoraj navedene presoje šestega pritožbenega razloga.

223. Vendar je ta očitek neutemeljen tudi v delu, v katerem je navedeno, da sporazum o dobavi gladkih cevi ni mogel znatno vplivati na trg cevi OCTG standard iz člena 1 Odločbe, ker je bilo 80 % dobavljenih gladkih cevi predelanih v cevi OCTG premium. Ta navedba ne spreminja dejstva, da bi se znaten delež dobavljenih gladkih cevi, in sicer 20 %, predelal v cevi OCTG standard.

224. Tožeča stranka s tretjim očitkom izpodbija ugotovitev Sodišča prve stopnje, da je horizontalna strategija med zadevnimi podjetji podlaga za pogodbe o dobavi in zlasti da naj bi bila družba Dalmine vključena v to strategijo.

225. Ta očitek se mi zdi očitno nedopusten, ker predpostavlja drugo presojo v pritožbenem postopku, kar zadeva presojo Sodišča prve stopnje v zvezi z vrsto dokazov, ki jih Komisija navaja v Odločbi za utemeljitev obstoja take strategije. Ta presoja je navedena v točkah od 214 do 225 izpodbijane sodbe.

226. Ta očitek bi bil dopusten samo, če bi tožeča stranka z očitkom lahko potrdila, da je Sodišče prve stopnje pri presoji dokazne

vrednosti dokazov, ki jih je Komisija navedla v Odločbi, storilo očitno napako. Vendar so trditve, navedene v podporo temu očitku, tako splošne in nenatančne, da ne zagotavljajo niti začetne navezne točke za domnevo o taki napačni presoji.

227. S tem prehajam k osmemu pritožbenemu razlogu, ki ga Komisija razglaša za nedopustnega, ker naj bi vključeval ponovitev očitkov zoper njeno odločbo, navedenih na prvi stopnji.

228. Ker je ta pritožbeni razlog utemeljen s kar osmimi očitki, ki se delno nanašajo na pravno presojo Sodišča prve stopnje, delno pa na pravno opredelitev dejanskega stanja, ki jo je podalo Sodišče prve stopnje, bom vprašanje dopustnosti preučil v okviru vsakega od očitkov.

229. Predlagam, da se za nedopustna razglasita prvi in drugi očitek, s katerima tožeča stranka trdi, da bi moralo Sodišče prve stopnje upoštevati:

(a) tržne interese družbe British Steel glede določbe v zvezi s količinami, ki jih mora dobaviti družba Dalmine, izraženimi v odstotku (30 %) spreminjajočih se potreb po gladkih ceveh;

(b) prevlado družbe British Steel kot stranke pri sporazumu o dobavi.

230. Kolikor je mogoče preveriti, ti očitki na prvi stopnji niso bili izrecno navedeni, [76] tako da Sodišču prve stopnje ni mogoče očitati, da se v sodbi do tega ni opredelilo.

231. Zato sta ta dva očitka vsekakor neutemeljena.

232. Družba British Steel je imela očiten interes, da bi bile njene spreminjajoče se potrebe po gladkih ceveh izpolnjene, vendar to ne upravičuje tega, da se je za izpolnitev teh potreb odločila za pogodbeni mehanizem, ki *de facto* izključuje konkurenco med dobavitelji ter poleg tega to družbo varuje pred morebitno konkurenco teh dobaviteljev na trgih končnih proizvodov.

76 – Vendar so bili kot razlogi obrambe navedeni v odgovoru družbe Dalmine na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Glej Prilogo 12 k tožbi na prvi stopnji, str. 19, 22 in 23.

233. Tudi sklicevanje na prevlado družbe British Steel ob sklenitvi pogodbe o dobavi ni prepričljivo, ker v ničemer ne more spremeniti nezakonitosti zadevne določbe o dobavi. Poleg tega, tudi če je taka prevlada obstajala, jo je mogoče uveljavljati šele po tem, ko je tožeča stranka sprejela odločitev, da stopi v pogodbeno razmerje z družbo British Steel.

234. Tretji očitek, v katerem tožeča stranka trdi, da člena 4 pogodbe o dobavi ni bilo mogoče razumeti kot zavezujočega za obe stranki, kar zadeva vnaprej določen odstotek gladkih cevi, ki se bodo dobavile in kupile, ni utemeljen z dejanskimi trditvami. Komisija je upravičeno opozorila, da sklicevanje na odgovor tožeče stranke na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah [77] ne zagotavlja nobene navezne točke za to trditev. Tudi v tožbi in repliki na prvi stopnji ni mogoče najti utemeljitve v podporo temu očitku.

235. Zato ta očitek ni dopusten, ker je bil naveden prepozno, in je vsekakor neutemeljen, ker ni ali ni zadostno obrazložen.

236. V četrtem očitku se ponovi trditev, ki je že bila navedena v okviru sedmega pritožbenega razloga – in je bila v točkah 225 in 226 teh sklepnih predlogov že zavrnjena – in v skladu s katero obstoj horizontalnega omejevalnega sporazuma med štirimi evropskimi proizvajalkami pred sklenitvijo pogodbe o dobavi ni dokazan. Zato je ta očitek neutemeljen.

237. Petemu očitku, v katerem tožeča stranka trdi, da Sodišče prve stopnje ni pojasnilo, kakšni so domnevni protikonkurenčni učinki formule za cene, navedene v pogodbi o dobavi, nasprotujejo točke od 181 do 188 in 191 izpodbijane sodbe, v katerih Sodišče prve stopnje navaja, da je ta uporaba navedene formule za cene povzročila, da so tri zadevne dobaviteljice prejele natančne podatke o smeri, času in obsegu vsakega nihanja cen cevi z navoji, ki jih je prodala družba British Steel. Poleg tega je ta formula za cene povzročila, da dobaviteljice družbe British Steel niso imele več interesa za sodelovanje v konkurenci glede cene cevi z navoji na britanskem trgu. Znižanje cen cevi, ki bi ga lahko to povzročilo, bi se namreč takoj izrazilo v znižanju cen gladkih cevi, ki so jih dobavljale družbi British Steel. [78]

77 – Priloga 12 k tožbi na prvi stopnji, str. 21 in 22.

78 – Glej točko 181 izpodbijane sodbe, ki se sklicuje na točko 153 obrazložitve izpodbijane sodbe na prvi stopnji.

238. Ker peti očitek ni ustrezno obrazložen, je očitno neutemeljen.

F – *Deveti in deseti pritožbeni razlog*

239. Enako velja za šesti očitek. Čeprav lahko tožeča stranka trdi, da izmenjava informacij o cenah zanjo ni bila pomembna, ker se je nanašala na cevi OCTG premium, ki so proizvod, za katerega ni imela vstopa na britanski trg zaradi razlogov v zvezi z dovoljenjem, to vseeno v ničemer ne spreminja dejstva, da so bile te informacije pomembne za njene omejene dejavnosti na tem trgu na področju cevi OCTG standard. Na podlagi razpoložljivosti teh informacij bi lahko dejansko prilagodila cene tega proizvoda na britanskem trgu.

– Kršitev člena 81 ES in pomanjkljiva obrazložitev presoje Komisije o uporabi člena 15 Uredbe št. 17 in Smernic o načinu določanja glob[79] *pri presoji teže kršitve, ki se očita družbi Dalmine*

– Kršitev člena 81 ES in pomanjkljiva obrazložitev presoje Komisije o uporabi člena 15 Uredbe št. 17 in Smernic o načinu določanja glob pri presoji trajanja kršitve in olajševalnih okoliščin

240. Sedmi očitek vključuje jasno trditev. Posamezne točke (189) sodbe ni dovoljeno obravnavati zunaj njenega konteksta, nato pa trditev Sodišča prve stopnje, ki to točko vključuje, opredeliti kot „neizpodbitno in zagonetno“, čeprav je obrazložitev te trditve navedena v naslednjih točkah izpodbijane sodbe. Zato bi bilo treba ta očitek zaradi pomanjkljive obrazložitve razglasiti za očitno neutemeljen.

1. Očitki tožeče stranke

242. V zelo izčrpni obrazložitvi, v kateri tožeča stranka utemeljuje deveti pritožbeni razlog, je treba razlikovati med tremi glavnimi očitki:

(a) Sodišče prve stopnje je po krivem prezrlo, da mora biti velikost upoštevnega

241. V osmem očitku so le ponovljeni očitki, ki jih je tožeča stranka navedla v podporo šestemu pritožbenemu razlogu. Iz moje presoje teh očitkov izhaja, da je treba tudi ta očitek razglasiti za neutemeljen.

79 – Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in členom 65(5) Pogodbe ESPJ (UL 1998, C 9, str. 3), v nadaljevanju: Smernice.

trga kot edino objektivno merilo podlaga za presojo teže kršitve;

– zato je Sodišče prve stopnje po krivem razsodilo, da je velikost zadevnega trga le eden od upoštevnih dejavnikov; [80]

(b) Sodišče prve stopnje je po krivem prezrlo, da je Komisija napačno uporabila točko 1, naslov A, Smernic;

– ugotovitev Sodišča prve stopnje, da „[…] [mora biti] globa, ki se naloži […] za kršitev v zadevi konkurence, sorazmerna s kršitvijo kot celoto, pri čemer je treba zlasti upoštevati njeno težo […]“, [81] torej tavtologija, ki je popolnoma neobjektivna.

(c) Sodišče prve stopnje prav tako po krivem ni upoštevalo ravnanja in velikosti zadevnih podjetij za določitev zneska glob.

244. Trditve, na podlagi katerih je tožeča stranka pojasnila drugi očitek, so v bistvu te:

243. Trditve, ki jih tožeča stranka navaja v podporo prvemu očitku, je mogoče povzeti takole:

– v skladu s Smernicami je treba o teži kršitve sklepati na podlagi treh meril: narave kršitve, njenega dejanskega vpliva na trg, kjer se to lahko izmeri, in velikosti zadevnega trga;

– prvič, Sodišče prve stopnje je napačno presodilo naravo kršitve, ko je navedlo, da vključuje sporazum o razdelitvi trgov med evropske proizvajalke;

– velikost upoštevnega trga je edino objektivno merilo, ki ga je mogoče upoštevati pri presoji teže kršitve. Zato mora vsaka presoja teže kršitve temeljiti predvsem na tem elementu;

80 – Točka 259 izpodbijane sodbe.

81 – Točka 259 izpodbijane sodbe.

– drugič, Sodišče prve stopnje je kot podlago po krivem upoštevalo preglednico tržnih deležev zadevnih proizvajalcev,[82] ki je navedena v točki 68 obrazložitve Odločbe, ker ta preglednica ni mogla imeti nobene vrednosti za presojo učinkov domnevnih kršitev na trgih zadevnih proizvodov;

– tretjič, Sodišče prve stopnje pri presoji trditve Komisije, da gre v obravnavanem primeru za „zelo resno“ kršitev, po krivem ni upoštevalo omejene velikosti upoštevnih geografskih in proizvodnih trgov;

– nazadnje, Sodišče prve stopnje ni zadostno obrazložilo svoje presoje, da je Komisija domnevne kršitve lahko opredelila za zelo resne. Zato je njegova presoja v zvezi z naloženo globo od tega ločena.

245. Tretji očitek v bistvu temelji na teh trditvah:

– Sodišče prve stopnje se pri presoji glob, ki jih je naložila Komisija, ni opredelilo glede na velikost podjetij, ki jih zadeva kršitev, kot je izražena v njihovem prometu. Nizka globa za zelo veliko podjetje bi lahko v primeru manjšega podjetja namreč hitro presegla prag 10 % ali bila vsekakor previsoka. Tožeča stranka se v podporo tej navedbi sklicuje na trditev iz točke 1, naslov A, šesti pododstavek, Smernic;[83]

– poleg tega Sodišče prve stopnje ni preučilo trditev družbe Dalmine[84] v zvezi z nesorazmerjem med zneskom globe in njenim prometom v zvezi z zadevnimi proizvodi na svetovnem trgu, skupnem trgu ter francoskem, nemškem, italijanskem in angleškem trgu;

– „nezanemarljiv vpliv na trg Skupnosti“, naveden v točki 290 izpodbijane sodbe, bi bilo po mnenju tožeče stranke treba presojati ne le v smislu velikosti trga, ampak predvsem v smislu dejanskega

82 – Točka 296 izpodbijane sodbe.

83 – Zadevni odlomek se glasi: „Če kršitev vključuje več podjetij […], je lahko v nekaterih primerih potrebno uporabljati ponderje za [določene] zneske […], da bi upoštevali specifično težo in zato dejanski vpliv kršitve vsakega podjetja na konkurenco, zlasti če obstaja znatno neskladje med velikostjo podjetij, ki zagrešijo kršitve iste vrste.“

84 – Povzete v točki 320 izpodbijane sodbe.

vpliva na konkurenčne odnose. Vendar je za določitev zneska globe in presojo njene sorazmernosti dejavnik, ki ga je treba upoštevati, sorazmerni obseg prometa zadevnih podjetij;

– nazadnje, tožeča stranka nasprotuje navedbi Sodišča prve stopnje, da po ugotovitvi, da se je podjetje povezalo s svojimi konkurenti za razdelitev trgov, dejstvo, da na trgu ni ravnalo v skladu z dogovorom s konkurenti, ni nujno okoliščina, ki bi jo bilo treba upoštevati pri določitvi zneska globe.

246. Deseti pritožbeni razlog vključuje štiri očitke:

– Sodišče prve stopnje po krivem ni niti priznalo niti kaznovalo dejstva, da Komisija v Odločbi ni pojasnila, zakaj ni upoštevala olajševalnih okoliščin, ki jih je navedla tožeča stranka;

– Sodišče prve stopnje po krivem ni preučilo trditev tožeče stranke, da je imela omejeno vlogo pri pripravi sporazumov o razdelitvi trgov in da je te sporazume upoštevala le delno;

– poleg tega tožeča stranka meni, da Sodišče prve stopnje dejstva, da je takoj po prvih ukrepih Komisije opustila nezakonito ravnanje, po krivem ni upoštevalo kot olajševalne okoliščine;

– nazadnje, Sodišče prve stopnje sodelovanja družbe Dalmine v upravnem postopku ni zadostno in ustrezno upoštevalo kot olajševalne okoliščine.

2. Trditve Komisije

247. Komisija meni, da je deveti pritožbeni razlog v celoti neutemeljen.

248. Kar zadeva prvi očitek, ugotavlja, da predpostavko, na kateri temelji trditev tožeče stranke, in sicer da je za presojo teže kršitve edino objektivno in torej odločilno merilo

velikost zadevnega trga, izpodbija besedilo Smernic. Uvodni del točke 1, naslov A, Smernic namreč ne dopušča nobenega dvoma glede dejstva, da je velikost trga samo eden od dejavnikov, ki jih je treba upoštevati. „Pri presoji teže kršitve je treba upoštevati njeno naravo, njen dejanski vpliv na trg, kjer se to lahko izmeri, in velikost upoštevnega geografskega trga."

249. Kar zadeva drugi očitek, Komisija ugotavlja, da prva trditev, ki jo tožeča stranka navaja v podporo temu očitku, in sicer da Komisija ni zadostno dokazala, da je bil namen kršitve razdelitev trgov, ni dopustna, ker tožeča stranka tej navedbi na prvi stopnji ni nasprotovala. [85]

250. Očitek, da je Sodišče prve stopnje v točki 296 sodbe po krivem uporabilo preglednico iz točke 68 Odločbe za utemeljitev dejanskega vpliva kršitve na tržne odnose, je zavajajoč, ker se ta točka sodbe ne nanaša na opredelitev učinkov kršitve na trg, ampak na vprašanje, ali je treba za določitev zneska globe upoštevati tudi ravnanje in velikost podjetij.

251. Poleg tega Komisija dodaja, da sodna praksa, ki jo je navedla tožeča stranka, [86] ne potrjuje njene navedbe, da mora Komisija za presojo teže kršitve vedno preučiti vpliv te kršitve na trg.

252. Tudi trditev, da je izpodbijana sodba v točki 263 notranje protislovna, ni pravilna, ker se Sodišče prve stopnje enkrat jasno sklicuje na precejšnjo geografsko velikost trga, drugič pa na trg cevi OCTG standard in transportnih cevi „projekt" iz člena 1 Odločbe, ki je samo manjši del celotnega trga brezšivnih cevi OCTG in transportnih cevi.

253. Komisija poleg tega opozarja, da je pri določitvi zneska globe – deset milijonov evrov – dejansko upoštevala navedeno dejstvo, kot je ugotovilo tudi Sodišče prve stopnje.

254. Kar zadeva tretji očitek, Komisija opozarja, da lahko na podlagi Smernic [87] znesek glob določi ob upoštevanju razlik med veli-

85 – Glej v zvezi s tem vprašanjem točke od 118 do 128 teh sklepnih predlogov.

86 – Sodba z dne 8. julija 1999 v zadevi Komisija proti Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Recueil, str. I-4125, točka 99) in sodba CMA CGM in drugi proti Komisiji (navedena v opombi 58, točka 264).

87 – Glej točko 1, naslov A, šesti pododstavek.

kostjo zadevnih podjetij, vendar pa k temu ni zavezana.

255. Kakor koli že, tudi Sodišče prve stopnje pri izvajanju neomejene pristojnosti za presojo naloženih glob ni ocenilo, da je treba presojati glede na velikost zadevnih podjetij. [88]

256. Komisija ne razume, zakaj naj bi podatki o prometu v zvezi z zadevnimi proizvodi, ki jih je navedla tožeča stranka, morali dajati vtis, da je naložena globa previsoka. To velja tudi za domnevno obveznost Komisije, da zneske glob določi glede na promet podjetij, ki jih zadeva omejevalni sporazum.

257. Trditve tožeče stranke, ki temeljijo na njenem ravnanju glede spoštovanja sporazuma o razdelitvi trgov, sovpadajo z očitki, ki jih je navedla v podporo desetemu pritožbenemu razlogu. Komisija predlaga njihovo presojo v tem okviru.

258. Komisija na kratko preučuje štiri očitke, navedene v okviru desetega pritožbenega razloga.

259. Komisija meni, da prvi očitek ni utemeljen, ker je tudi Sodišče prve stopnje v točki 327 in naslednjih izpodbijane sodbe pri izvajanju neomejene pristojnosti jasno predstavilo, zakaj olajševalnih okoliščin, ki jih je navedla tožeča stranka, ni mogoče sprejeti.

260. Poleg tega Komisija tudi v dupliki opozarja, da pri obrazložitvi Odločbe ni zavezana opredelitvi glede trditev, ki jih je tožeča stranka navedla v upravni fazi v zvezi z uporabo olajševalnih okoliščin. [89]

261. Kar zadeva drugi očitek, da Sodišče prve stopnje v nasprotju s Smernicami v izpodbijani sodbi ni zadostno upoštevalo, da tožeča stranka na trgu dejansko ni ravnala v skladu s sporazumi, sklenjenimi z njenimi konkurentkami, Komisija ugotavlja, da Smernice za Sodišče prve stopnje niso zavezujoče.

262. Kar zadeva tretji očitek, Komisija odgovarja, da je Sodišče prve stopnje v točkah 331 in 332 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da se je kršitev 1. in 2. decembra 1994,

88 – Komisija se tu sklicuje na točke od 284 do 287 izpodbijane sodbe.

89 – Komisija se v podporo temu stališču sklicuje na sodbo z dne 18. septembra 2003 v zadevi Volkswagen proti Komisiji (C-338/00 P, Recueil, str. I-9189, točka 127).

ko je Komisija opravila preglede, nedvomno končala ali se je iztekala ter da trditev tožeče stranke, da je po prvih ukrepih Komisije opustila kršitev, ne upravičuje nikakršnega znižanja naložene globe.

3. Presoja

264. Za presojo devetega in desetega pritožbenega razloga je potrebnih nekaj uvodnih ugotovitev.

263. Komisija meni, da četrti očitek ni utemeljen iz naslednjih razlogov:

– tožeča stranka je med preiskavo sodelovala veliko manj kot družba Vallourec, s katero se primerja;

265. Opozoriti moram, da se obveznosti Komisije pri določanju sankcij in njihovi obrazložitvi v odločbah, v katerih ugotavlja kršitve pravil konkurence iz Pogodbe, po eni strani in obveznosti Sodišča prve stopnje pri izvajanju neomejene pristojnosti na podlagi člena 17 Uredbe št. 17 za presojo glob in denarnih kazni, ki jih naloži Komisija, po drugi strani bistveno razlikujejo.

– odnos tožeče stranke je pri odgovoru na vprašanja, ki jih je postavila Komisija, enak kot pri njenem poznejšem odzivu na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah. Komisija je tožečo stranko že „nagradila“ za njeno sodelovanje, ker ni nasprotovala obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, in sicer z 20-odstotnim znižanjem zneska globe. V tem smislu je treba razumeti točko 345 izpodbijane sodbe.

266. Komisija mora v skladu z ustaljeno sodno prakso pri določitvi zneska glob uporabiti metodo določanja zneska, ki si jo je sama določila v Smernicah. Ko Komisija sprejme Smernice za natančno določitev meril ob upoštevanju Pogodbe, ki jih namerava uporabiti pri izvajanju svoje diskrecijske pravice, iz tega namreč izhaja samoomejitev te pravice,

ker mora upoštevati okvirna pravila, ki si jih je določila sama. [90] Ta sodna praksa temelji na splošnem pravnem načelu zaščite zaupanja posameznikov v pravo.

267. Po drugi strani se od Komisije ne zahteva, naj v obrazložitvi odločb izrecno preuči vse točke, ki so jih v upravnem postopku navedla zadevna podjetja. [91] Za izpolnitev obveznosti obrazložitve, določene v členu 253 ES, mora obrazložitev posamezne odločbe po eni strani naslovniku, ki je fizična ali pravna oseba, omogočiti, da se seznani z dejanskim stanjem in okoliščinami, ki upravičujejo sprejeti ukrep, da po potrebi uveljavi svoje pravice in preveri, ali je odločba utemeljena ali ne, po drugi strani pa sodišču Skupnosti omogočiti izvajanje nadzora nad zakonitostjo. [92]

268. Sodišča prve stopnje pri izvajanju neomejene pristojnosti, ko določa ustrezen znesek globe ali denarne kazni, ne zavezujejo Smernice, ki si jih je določila Komisija pri izvajanju svoje diskrecijske pravice. [93] Ta element je treba upoštevati, ko se v pritožbenem postopku presojajo sodbe Sodišča prve stopnje v zvezi z določitvijo glob.

269. Vendar se lahko od Sodišča prve stopnje zahteva, naj se izrecno opredeli do trditev, ki so mu bile predložene zoper globo, naloženo z Odločbo.

270. Nazadnje je treba opozoriti, da je Sodišče v pritožbenem postopku previdno pri ocenjevanju presoje Sodišča prve stopnje, ko se je opredelilo do zneska globe. [94] To ne spreminja dejstva, da mora Sodišče popraviti zadevne sodbe Sodišča prve stopnje, če temeljijo na očitno napačni presoji dejanskega stanja [95] ali vključujejo napačno razumevanje prava. [96]

271. Kar zadeva presojo devetega pritožbenega razloga, najprej ugotavljam, da je prvi očitek očitno neutemeljen. Sodišču

90 – Glej med drugim sodbo z dne 9. julija 2003 v zadevi Archer Daniels Midland in Archer Daniels Midland Ingredients proti Komisiji (T-224/00, Recueil, str. II-2597, točki 182 in 183 ter navedena sodna praksa).

91 – Glej med drugim sodbi z dne 14. maja 1998 v zadevi Mayr-Melnhof proti Komisiji (T-347/94, Recueil, str. II-1751, točka 42) in z dne 20. aprila 1999 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, imenovana PVC II (od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, str. II-931, točke od 386 do 388 ter sodna praksa, navedena v teh točkah).

92 – Glej med drugim sodbi z dne 16. septembra 1998 v zadevi IECC proti Komisiji (T-28/95, Recueil, str. II-3597, točka 125) in z dne 14. januarja 2004 v zadevi Fleuren Compost proti Komisiji (T-109/01, Recueil, str. II-127, točka 119) ter obsežno sodno prakso, navedeno v teh točkah.

93 – Sodba z dne 21. oktobra 2003 v zadevi General Motors Nederland in Opel Nederland proti Komisiji (T-368/00, Recueil, str. II-4491, točka 188).

94 – Glej med drugim sodbo Volkswagen proti Komisiji (navedena v opombi 89, točka 151).

95 – Kot primer glej sodbo Aalborg Portland in drugi proti Komisiji (navedena v opombi 70, točke od 384 do 387).

96 – Kot primer glej moje sklepne predloge, predstavljene 19. januarja 2006 v zadevi Komisija proti SGL Carbon (sodba z dne 29. junija 2006, C-301/04 P, ZOdl., str. I-5915, točke od 63 do 70).

prve stopnje namreč ni mogoče očitati, da je napačno presodilo uporabo Smernic s strani Komisije, ker je že v besedilu točke I, naslov A, prvi pododstavek, izrecno navedeno, da je treba za oceno teže kršitve poleg obsega zadevnega geografskega trga upoštevati tudi naravo kršitve in njen dejanski vpliv na trg, ko se to lahko izmeri. Tudi iz besedila Smernic ni mogoče sklepati o kakršni koli trditvi, s katero bi se merilu velikosti trga pripisoval poseben pomen.

272. Kar zadeva prvi del drugega očitka, se strinjam s stališčem Komisije, da je nedopusten. Tožeča stranka na tem mestu navaja trditev, ki je na prvi stopnji ni navedla in v zvezi s katero sem v teh sklepnih predlogih [97] že ugotovil, da jo je treba razglasiti za nedopustno.

273. Drugi del drugega očitka se mi zdi nekoliko nejasen. V njem tožeča stranka nasprotuje točki 296 izpodbijane sodbe. Ta točka je del presoje Sodišča prve stopnje v zvezi z očitkom tožeče stranke, da Komisija pri določitvi zneska glob po krivem ni upoštevala različne velikosti podjetij in obsega njihovega sodelovanja pri kršitvi.

274. Vendar v smislu vsebine ta del vključuje očitek, da Sodišče prve stopnje pri presoji uporabe Smernic s strani Komisije ni ustrezno preverilo, ali je Komisija pravilno upoštevala „dejanski vpliv domnevne kršitve na trg“ kot merilo za opredelitev teže kršitve.

275. Sodišče je to presojo opravilo v točkah 258 in 272. V zvezi z merilom „dejanskega vpliva domnevne kršitve na trg“ so pomembne zlasti točke od 264 do 268.

276. Sodišče prve stopnje v teh točkah najprej potrjuje, da je Komisija v Odločbi [98] izrecno opozorila na omejen vpliv kršitve na trg, ker sta dva posebna proizvoda, ki ju zadeva kršitev, pomenila samo 19 % porabe brezšivnih cevi OCTG in transportnih cevi v Skupnosti ter ker bi lahko šivne cevi zaradi tehnološkega napredka danes pokrivale del povpraševanja po brezšivnih ceveh (točka 264).

97 – Glej točke od 118 do 128 teh sklepnih predlogov.

98 – Točka 160 obrazložitve Odločbe.

277. Nato Sodišče prve stopnje opozarja na posledice, o katerih je na podlagi tega sklepala Komisija pri določitvi zneska globe na podlagi teže kršitve, [99] in sicer 10 milijonov EUR, medtem ko bi bil glede na Smernice mogoč znesek 20 milijonov ali več (točka 265).

278. Sodišče prve stopnje je v točkah 267 in 268 izpodbijane sodbe pojasnilo, da iz Odločbe [100] izhaja, da bi brez nezakonitih sporazumov obstajal svetovni trg za cevi OCTG in evropski trg za transportne cevi. Vendar je dejstvo, da je imelo ravnanje naslovnikov Odločbe namen in vsaj deloma učinek izključitve vsakega od navedenih naslovnikov z domačih trgov drugih naslovnikov, vključno s trgom štirih največjih držav članic Evropskih skupnosti. [101] To v skladu z Odločbo pomeni „zelo resno kršitev“.

279. Iz odlomkov izpodbijane sodbe, ki so bili na kratko predstavljeni zgoraj, nedvomno izhaja, da je Sodišče prve stopnje natančno preverilo, ali je Komisija v Odločbi pri presoji teže kršitve preučila dejanski vpliv te kršitve na trg in ali je na podlagi tega lahko sklepala o „zelo resni kršitvi“.

280. Na podlagi tega je Sodišče prve stopnje lahko ugotovilo, da okoliščine, ki jih je navedla družba Dalmine – delež cevi OCTG standard in transportnih cevi premium na skupnem trgu cevi OCTG in transportnih cevi, majhna prodaja cevi OCTG standard in pojavljanje konkurence na strani šivnih cevi –, niso mogle vplivati na ugotovitev Komisije v zvezi s težo kršitve.

281. Tudi če bi bile trditve, ki jih tožeča stranka navaja na podlagi sodb Komisija proti Anic Partecipazioni ter CMA CGM in drugi proti Komisiji, [102] pravilne, jih ni mogoče sprejeti, ker je Komisija dejansko preučila konkretni vpliv kršitve na trg in je Sodišče prve stopnje na podlagi tega pravilno sklepalo, da je Komisija lahko ugotovila, da je to „zelo resna“ kršitev.

282. Zato je ta del drugega očitka neutemeljen.

283. Tudi tretji del drugega očitka, da naj bi Komisija v Odločbi in Sodišče prve stopnje v sodbi navedla protislovne trditve v zvezi

99 – Točka 162 obrazložitve Odločbe.

100 – Točki 35 in 36 obrazložitve Odločbe.

101 – Točke od 53 do 57 obrazložitve Odločbe.

102 – Navedene v opombah 86 in 58.

s presojo tretjega merila iz Smernic, in sicer „velikosti zadevnega geografskega trga“, je neutemeljen.

284. Kar zadeva to merilo, sta Komisija in Sodišče prve stopnje lahko ugotovila samo, da kršitev, ki vpliva na trge štirih največjih držav članic, zajema „velik geografski trg“.

285. Protislovje, za katero tožeča stranka meni, da ga je mogoče ugotoviti med to trditvijo in trditvijo, da proizvodi, ki jih zadeva kršitev, pomenijo samo 19 % celotnega trga cevi OCTG in transportnih cevi, temelji na primerjavi neprimerljivih dejstev.

286. Opredelitev upoštevnega geografskega trga, na katerem je bila storjena kršitev, namreč ni odvisna od opredelitve trgov proizvodov, ki so bili predmet kršitve in na katere je kršitev vplivala.

287. Od štirih elementov tretjega očitka bom preučil zadnjega – vlogo in ravnanje tožeče stranke pri pripravi in spoštovanju sporazumov kot dejavnik za določitev zneska globe – v okviru desetega pritožbenega razloga, ki je utemeljen s podobno trditvijo.

288. Kar zadeva prvi element, tožeča stranka očita Komisiji in Sodišču prve stopnje, da bi *morala* zneske naloženih glob razlikovati glede na velikost podjetij, ki jih zadeva kršitev.

289. Prvo vprašanje, ki se postavlja v zvezi s tem, je, ali iz točke 1, naslov A, šesti pododstavek, Smernic [103] izhaja, da je Komisija zavezana takemu razlikovanju, katerega upoštevanje bi moralo nadzorovati Sodišče prve stopnje.

290. Odgovor na to vprašanje je nikalen, ker zadevni odlomek Smernic očitno izraža neobveznost: „lahko v nekaterih primerih ustreza“.

291. Sodišče prve stopnje v točki 282 izpodbijane sodbe ugotavlja enako, ko potrjuje, da si Komisija ni določila brezpogojne obveznosti,

103 – Navedena v opombi 79.

da ponderiranje opravi glede na posamezno velikost podjetja. Poleg tega Sodišče prve stopnje ob sklicevanju na bogato sodno prakso [104] opozarja, da ima Komisija pri določanju zneska glob široko diskrecijsko pravico.

292. Zato menim, da je trditev, da bi Komisija v Odločbi morala uporabiti ponderiranje zneskov glob in da bi Sodišče prve stopnje moralo to nadzorovati, neutemeljena.

293. Tožeča stranka z drugima dvema deloma, ki sestavljata ta očitek, izpodbija sklepanje Sodišča prve stopnje v zvezi z zneskom globe, ki ji je bil naložen. S tem Sodišču prve stopnje v bistvu očita, da je kršilo načelo sorazmernosti, ker ni upoštevalo dejstva, da je bila glede na promet, osebje in bilanco veliko manjša od drugih udeležencev pri kršitvi.

294. Za presojo teh delov se sklicujem na predhodne ugotovitve iz točk 268 in 270 teh sklepnih predlogov.

104 – Glej med drugim sklep z dne 25. marca 1996 v zadevi SPO in drugi proti Komisiji (C-137/95 P, Recueil, str. I-1611, točka 54) in sodbo PVC II (navedena v opombi 91, točka 465).

295. Iz njih najprej izhaja, da Sodišča prve stopnje pri presoji ustreznega zneska globe Smernice ne zavezujejo. Tudi če bi Komisija na podlagi Smernic morala opraviti ponderiranje, to ne bi vplivalo na presojo Sodišča prve stopnje.

296. Drugič, v teh trditvah je navedeno, da Sodišču presoje Sodišča prve stopnje ni treba nadomestiti s svojo, razen pri očitno napačni presoji dejanskega stanja ali očitno napačni pravni presoji.

297. Vendar je Sodišče prve stopnje v zadevnih točkah izpodbijane sodbe lahko najprej ugotovilo, da je bila družba Dalmine „veliko“ podjetje (točka 286), in nato, da je bila globa, ki ji je bila naložena, precej pod pragom v višini 10 % prometa, določenim v členu 15(2) Uredbe št. 17 (točka 287).

298. Očitno pomanjkljive obrazložitve ni mogoče najti niti v naslednjih točkah izpodbijane sodbe (od 288 do 296).

299. Nazadnje, očitek, da Sodišče prve stopnje po krivem ni preučilo trditve tožeče stranke, ki je navedena v točki 320 izpodbijane sodbe, je v tem kontekstu neumesten. Tožeča

stranka je želela s to trditvijo utemeljiti, da so obstajali razlogi za upoštevanje olajševalnih okoliščin, medtem ko gre v tej zadevi za ugotovitev, ali bi Sodišče prve stopnje pri presoji zneskov glob moralo opraviti ponderiranje glede na velikost zadevnih podjetij.

300. Poleg tega je treba za večjo jasnost znova opozoriti, da tožeča stranka ne pojasnjuje, zakaj bi bilo zneske, ki jih navaja v točki 320, treba upoštevati pri takem ponderiranju.

301. Glede na to ugotavljam, da je tudi tretji očitek devetega pritožbenega razloga v celoti neutemeljen.

302. Iz uvodne ugotovitve iz točke 267 teh sklepnih predlogov izhaja, da je prvi očitek desetega pritožbenega razloga očitno neutemeljen: Komisija pri obrazložitvi Odločbe ni bila zavezana izrecni preučitvi vseh trditev, ki jih je navedla tožeča stranka.

303. Tudi drugi očitek je očitno neutemeljen. Sodišče prve stopnje je lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso [105] v zvezi s tem ugotovilo, da vloga in ravnanje tožeče stranke pri pripravi in spoštovanju sporazumov, ki jih obravnava Odločba, nista olajševalni okoliščini, na podlagi katerih bi se lahko znesek globe znižal.

304. Tudi tretji očitek je očitno neutemeljen. Kršitev se namreč ne more šteti za končano po tem, ko je Komisija sprejela prve ukrepe, kadar so se zadevne stranke že pred sprejetjem teh ukrepov odločile, da kršitev opustijo. Sodišče prve stopnje je namreč nesporno ugotovilo, da so se zadevna podjetja odločila prekiniti svoje sodelovanje, preden je Komisija 1. in 2. decembra 1994 sprejela prve ukrepe. Zato med enim in drugim ni nobene vzročne povezave.

305. Ker se četrti očitek nanaša na primerjavo obsega sodelovanja tožeče stranke pri preiskavi Komisije, preden je predložila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, in obsega sodelovanja družbe Vallourec, ki jo je izvedlo Sodišče prve stopnje, sem naklonjen temu, da se ga razglasi za nedopustnega, ker zadeva ugotovitev in presojo dejanskega stanja.

105 – Sodišče je večkrat potrdilo, da se v zvezi s tem uporabljajo stroga merila, in sicer med drugim v sodbi z dne 14. maja 1998 v zadevi SCA Holding proti Komisiji (T-327/94, Recueil, str. II-1373, točka 142) in sodbi Cement (navedena v opombi 9, točka 1389).

306. Četrti očitek je neutemeljen, ker tožeča stranka navaja trditev na podlagi točke 345 izpodbijane sodbe sklepa, v kateri je navedeno, da je lahko dejstvo, da ni izpodbijala dejanskega stanja, opisanega v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, znatno olajšalo delo Komisije. To je že bilo upoštevano v obliki 20-odstotnega znižanja zneska globe.

VI – Stroški

307. Ker sem ugotovil, da je ta pritožba v celoti neutemeljena, predlagam, da se tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

VII – Predlog

308. Glede na zgoraj navedeno Sodišču predlagam, naj:

– razglasi, da je ta pritožba v celoti neutemeljena;

– družbi Dalmine SpA naloži plačilo stroškov.